Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«Արմենիա Ինշուրանս» Ապահովագրական ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 2004թ. օգոստոսին և հանդիսանում է սահմանափակ պատասխանատվությամբ ապահովագրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: 20 հոկտեմբերի 2004թ.-ին Ընկերությունը ստացել է ոչ կյանքի ապահովագրության իրականացման լիցենզիա ՀՀ Ֆինանսների և Էկոնոմիկայի նախարարության կողմից ԱՊՈ 0043 արտոնագրային համարով: 11 մարտի 2008թ.-ին Ընկերությունը վերալիցենզավորվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից (այսուհետ ՀՀ ԿԲ)՝ ԱՊՈ 0002 արտոնագրային համարով: Ընկերությունը զբաղվում է ընդհանուր ապահովագրական գործունեությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ունի ՀՀ-ում ոչ կյանքի ապահովագրության 15 դասերով գործունեության իրականացման լիցենզիա:

2010թ-ից Ընկերությունը հանդիսանում է նաև Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող բյուրոյի անդամ և 2010թ.-ից կնքում է ԱՊՊԱ պայմանագրեր:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության աշխատակիցների ընդհանուր թվաքանակը 82-ն էր (2022թ. 72):

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 16 տարածք 1/1:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում, և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, ապահովագրական ընկերությունների, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Չնայած դժվարին մարտահրավերներին՝ Հայաստանի տնտեսությունը դրսևորել և շարունակում է դրսևորել բավականին բարձր դիմադրողականություն շնորհիվ ՀՀ կառավարության և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից շարունակաբար իրականացվող արդյունավետ մակրոտնտեսական քաղաքականությունների և համարժեք գործողությունների: Տնտեսական աճի և ակտիվության տեմպերը շարունակում են բարձր մնալ՝ պայմանավորված նաև օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են:

2023 թվականի օգոստոսի 25-ին Standard & Poor's-ը բարձրացրել է Հայաստանի վարկային վարկանիշը մինչև «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ: Moody's-ի Հայաստանի վարկային վարկանիշը վերջին անգամ սահմանվել է «Ba3» մակարդակում՝ կայուն կանխատեսմամբ 2023 թվականի հունիսի 22-ին: Fitch Ratings-ի կողմից Հայաստանի թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը 2023թ-ի հուլիսին «B+»-ից դարձել է «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ: Միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից տրված վարկանիշի բարձրացումն արտացոլում է տնտեսական աճի ուժեղ հեռանկարները, պետական պարտքի կայունացումը միջինից ցածր մակարդակներում, կայուն հարկաբյուջետային կատարողականի հեռանկարը և արտաքին հաշվեկշռի բարելավումը:

2023թ. Հայաստանի կառավարությունը հաստատել է առողջության պարտադիր համապարփակ ապահովագրության համակարգը, որն ակնկալվում է, որ մինչև 2027թ. կգործի ամբողջ բնակչությանը համար:

2023թ. ապրիլին Հայաստանն անցում է կատարել տրանսպորտային միջոցների պարտադիր ապահովագրության ազատականացված համակարգին: Այս փոփոխությունը ապահովագրողներին հնարավորություն է ընձեռում ռիսկերը գնահատելուց հետո յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով ապահովագրավճարները սահմանել անհատապես:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ընկերության ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից::

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերությունն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, նորմատիվային կապիտալի պահանջները և ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Ընկերության շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Ընկերությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Ընկերության հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

Սա Ընկերության տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների առաջին փաթեթն է, որում կիրառվել են ՖՀՄՍ 17 «*Ապահովագրության պայմանագրեր*» և ՖՀՄՍ 9 «*Ֆինանսական գործիքներ*» ստանդարտները: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ կապված համապատասխան փոփոխությունները նկարագրված են ծանոթագրություն 3.4-ում:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

2023թ. հունվարի 1-ից Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է ՖՀՄՍ 17 և ՖՀՄՍ 9՝ ներառյալ այլ ստանդարտների վերաբերյալ ցանկացած հետագա փոփոխություն: Այս ստանդարտները էական փոփոխություններ են մտցրել ապահովագրության ու վերաապահովագրության պայմանագրերի և ֆինանսական գործիքների հաշվառման մեջ: Արդյունքում, Ընկերությունը վերաներկայացրել է որոշակի համեմատական գումարներ և ներկայացրել ֆինանսական վիճակի երրորդ հաշվետվությունը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ:

Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

ՖՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումից բխող Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական փոփոխությունների բնույթն ու ազդեցությունները ամփոփված են ստորև և ներկայացված են ծանոթագրություն 6-ում:

ՖՀՄՍ 17, Ապահովագրության պայմանագրեր

ՖՀՄՍ 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՍ 4-ին (*«Ապահովագրության պայմանագրեր»)* 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը վերաներկայացրել է 2022թ. համադրելի տեղեկատվությունը՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 17-ի անցումային դրույթները: ՖՀՄՍ 17-ի ընդունման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ներկայացված է սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունում և ծանոթագրություն 6-ում:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների բնույթը կարելի է ամփոփել հետևյալ կերպ.

Դասակարգման և չափման փոփոխություններ

ՖՀՄՍ 17-ի ընդունումը չի փոխել Ընկերության ապահովագրության պայմանագրերի դասակարգումը: Սակայն ՖՀՄՍ 17-ը ճանաչման և չափման որոշակի սկզբունքներ է սահմանում Ընկերության թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի համար:

ՖՀՄՍ 17-ի համաձայն՝ Ընկերության թողարկված ապահովագրության պայմանագրերը և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերը ենթակա են չափման՝ կիրառելով ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը: Ապահովագրական վճարի բաշխման

մոտեցումը պարզեցնում է ապահովագրական պայմանագրերի չափումը՝ ի տարբերություն ՖՀՄՍ 17-ի ընդհանուր մոդելի:

Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման չափման սկզբունքները տարբերվում են «վաստակած ապահովագրավճարների մոտեցումից», որն օգտագործվում էր Ընկերության կողմից ՖՀՄՍ 4-ի համաձայն հետևյալ հիմնական ոլորտներում.

- Մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունն արտացոլում է ստացված ապահովագրավճարները՝ հանած հետաձգված ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կազմակերպությունը որոշել է վճարումները ճանաչել որպես ծախս, և հանած գումարները, որոնք ճանաչվել են մատուցված ապահովագրական ծառայությունների դիմաց հասույթում,
- Մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափումը ներառում է փողի ժամանակային արժեքի և ֆինանսական ռիսկի ազդեցության ճշգրտում, եթե ապահովագրավճարի վճարման ժամկետը և ծառայությունների մատուցման համապատասխան ժամանակահատվածը ավելի քան 12 ամսվա տարբերությամբ են,
- Մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափումը ներառում է ոչ ֆինանսական ռիսկի ճշգրտման հստակ գնահատում, երբ պայմանագրերի խումբը անբարենպաստ է վնասի բաղադրիչը հաշվարկելու համար (նախկինում դրանք կարող էին լինել չպարտված ռիսկի պահուստի մաս):
- Կրած պահանջների գծով պարտավորության (նախկինում՝ ՆՃՊՊ և ՏՃՊՊ) չափումը որոշվում է զեղչված հավանականության կշռված ակնկալվող արժեքի հիմունքով և ներառում է ոչ ֆինանսական ռիսկի հստակ ճշգրտում: Պարտավորությունը ներառում է Ընկերության պարտավորությունը վճարել այլ կրած ապահովագրական ծախսերը:
- Մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափումը (արտացոլելով պահվող վերաապահովագրության համար վճարված վերաապահովագրության վճարները) ճշգրտվում է՝ հաշվի առնելով վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ՝ արտացոլելու անբարենպաստ պայմանագրերի գծով վնասների ակնկալվող փոխհատուցումը, եթե այդպիսի պայմանագրերը վերաապահովագրում են անբարենպաստ ուղղակի պայմանագրեր:

Ընկերության ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի չափումը և դասակարգումը ներկայացված է ծանոթագրություն 4.1-ում:

Ներկայացման և բացահայտման փոփոխություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին և շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություններում տողային հոդվածների նկարագրությունները էականորեն փոխվել են նախորդ տարվա համեմատ: Ներկայացման մանրամասները բացատրված են 4.1.9 ծանոթագրությունում և բացահայտված են ծանոթագրություն 6-ում:

Անցումային դրույթներ

Անցման օրը՝ 2022թ. հունվարի 1-ին, Ընկերությունը.

- ապահովագրության պայմանագրերի յուրաքանչյուր խումբ նույնականացրել, ճանաչել և չափել է այնպես, կարծես ՖՀՄՍ 17-ը միշտ կիրառվել է,
- ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվները նույնականացրել, ճանաչել և չափել է այնպես, կարծես ՖՀՄՍ 17-ը միշտ կիրառվել է: Սակայն, մինչև անցման ամսաթիվը փոխհատուցելիության գնահատում չի իրականացվել: Անցման ամսաթվի դրությամբ կատարվել է փոխհատուցելիության գնահատում, և արժեզրկումից կորուստ չի հայտնաբերվել,
- ապաճանաչել է առկա այն մնացորդները, որոնք չէին լինի, եթե ՖՀՄՍ 17-ը միշտ կիրառվեր,
- առաջացող ցանկացած զուտ տարբերություն ճանաչել է սեփական կապիտալում:

ՖՀՄՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9-ը *«Ֆինանսական գործիքներ»* փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ին՝ *«Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը»* 2018թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը, սակայն, համաձայն ՖՀՄՍ 4-ի փոփոխությունների, օգտվել է ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակավոր ազատումից՝ դրանով իսկ հետաձգելով ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ամսաթիվը՝ ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառմանը համապատասխանեցնելու նպատակով:

Ընկերությունը կիրառել է ՖՀՄՍ 9-ը հետընթաց և վերաներկայացրել ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ 2022թ. համադրելի տեղեկատվությունը ՖՀՄՍ 9-ի շրջանակում: ՖՀՄՍ 9-ի ընդունումից առաջացած տարբերությունները 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ճանաչվել են չբաշխված շահույթում և բացահայտված են ծանոթագրությունում 6-ում:

Ընկերությունը շարունակում է կիրառել ՀՀՄՍ 39-ը համադրելի ժամանակաշրջանի ընթացքում ապաճանաչված ցանկացած հոդվածի նկատմամբ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ փոփոխությունների բնույթը կարելի է ամփոփել հետևյալ կերպ.

Դասակարգման և չափման փոփոխություններ

Դասակարգման և չափման կատեգորիան որոշելու համար ՖՀՄՍ 9-ը պահանջում է, որ բոլոր ֆինանսական ակտիվները չափվեն՝ հիմնվելով այդ ակտիվների կառավարման Ընկերության բիզնես մոդելի և գործիքների պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվների չափման՝ ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն կատեգորիաները (իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, վաճառքի համար մատչելի, մինչև մարման ժամկետը պահվող և ամորտիզացված արժեքով չափվող փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր) փոխարինվել են հետևյալով.

- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, ներառյալ՝ բաժնային և ածանցյալ գործիքները,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ, ներառյալ՝ ապաճանաչումից հետո շահույթին կամ վնասին փոխանցված օգուտը կամ վնասը,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ՝ ապաճանաչումից հետո շահույթին կամ վնասին չփոխանցված օգուտը կամ վնասը,
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ:

Ֆինանսական պարտավորությունների հաշվառումը մնում է էապես նույնը, ինչ ՀՀՄՍ 39-ում:

Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը նկարագրված է 4.2.2 ծանոթագրությունում:

Փոփոխություններ արժեզրկման հաշվարկում

ՖՀՄՍ 9-ի ընդունումը հիմնովին փոխել է Ընկերության՝ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով կամ ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքների արժեզրկումից կորուստների հաշվառումը՝ փոխարինելով ՀՀՄՍ 39-ի կրած կորուստների մոտեցումը ապագայամետ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտեցմամբ:

ՖՀՄՍ 9-ը պահանջում է, որ Ընկերությունը ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հաշվառի բոլոր պարտքային գործիքների համար, որոնք չեն պահվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Պարտքային գործիքների համար պահուստը հաշվարկվում է՝ հիմնվելով ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասի վրա, որն իրենից ներկայացնում է այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Սակայն, եթե ակտիվների ստեղծման կամ ձեռքբերման պահից ի վեր եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ, ապա պահուստը հաշվարկվում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա:

Ընկերության իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները ներառում են պետական պարտատոմսեր, որոնք համարվում են ցածր վարկային ռիսկով ներդրումներ: Ընկերության քաղաքականության համաձայն՝ նման գործիքները գնահատվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Ընկերությունը, սակայն, համարում է, որ նախկինում գնահատված ցածր պարտքային ռիսկով ներդրումների գծով տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի էական աճ, երբ այդ գործիքների գծով պայմանագրային վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 30 օր:

Ընկերությունը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում, երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում են 90 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից: Սայայն որոշ դեպքերում Ընկերությունը կարող է նաև համարել գործիքը պարտազանցման ենթարկված, երբ ներքին կամ արտաքին տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ Ընկերությունը դժվար թե ստանա չմարված պայմանագրային գումարները ամբողջությամբ:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ակնկալվող պարտքային կորուստների պահանջների կիրառումը հանգեցրել է Ընկերության պարտքային գործիքների գծով արժեզրկման պահուստների ավելացմանը: Պահուստի աճը ճշգրտվել է չբաշխված շահույթի համար:

Ընկերության արժեզրկման քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են 4.2.8 ծանոթագրությունում:

Բացահայտման փոփոխություններ – ՖՀՄՍ 7

ՖՀՄՍ 9-ի և ՀՀՄՍ 39-ի միջև եղած տարբերությունները արտացոլելու նպատակով ՖՀՄՍ 7-ը (*«Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ»)* նույնպես փոփոխվել է: Ընկերությունը կիրառել է ՖՀՄՍ 7-ի բացահայտման փոփոխված պահանջները ՖՀՄՍ 9-ի հետ միասին 2022թ. հունվարի 1-ից սկսվող տարվա համար: Փոփոխությունները ներառում ԱՊԿ-ի հաշվարկների վերաբերյալ մանրամասն որակական և քանակական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև օգտագործված ենթադրությունները և ելակետային տվյալները, ներկայացված են 35.2 ծանոթագրություններում:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2023թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա*:*

- *Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)*
- *Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ)*
- *Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՍ 8 փոփոխություններ),*
- *Միջազգային հարկային բարեփոխումների օրինակելի կանոններ – երկրորդ բաղադրիչ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ):*

3.5 Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- *«Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ),*
- *Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ),*
- *Մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ (ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ),*
- *Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ)*
- *Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21 փոփոխություններ)*
- *ՖՀՄՍ S1 -ընդհանուր պահանջներ կայունության հետ կապված ֆինանսական տեղեկատվության բացահայտման համար և ՖՀՄՍ S2- կլիմայի հետ կապված բացահայտումներ:*

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական էական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրեր

4.1.1 Դասակարգում

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը ցանկացած սցենարի դեպքում կարող էր ապահովագրողի կողմից նշանակալի լրացուցիչ հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնք չունեն առևտրային բովանդակություն: Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են նաև փոխանցել ֆինանսական ռիսկ: Ֆինանսական ռիսկը սահմանված տոկոսադրույքի, ֆինանսական գործիքի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի, գնի կամ դրույքների ինդեքսի, վարկանիշի կամ վարկային ինդեքսի կամ այլ փոփոխականի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է՝ պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև

բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

4.1.2 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերից բաղադրիչների առանձնացումը

Ընկերությունը գնահատում է իր ոչ կյանքի ապահովագրության և վերաապահովագրության գործիքները՝ որոշելու, թե արդյոք դրանք պարունակում են առանձնացվելի բաղադրիչներ, որոնք պետք է հաշվառվեն ոչ թե ՖՀՄՍ 17-ի,այլ մեկ այլ ՖՀՄՍ-ի համաձայն: Առանձնացվելի բաղադրիչներն առանձնացնելուց հետո Ընկերությունը կիրառում է ՖՀՄՍ 17-ը ապահովագրության պայմանագրի մնացած բոլոր (հիմնական) բաղադրիչների նկատմամբ: Ընկերության գործիքները ներկայում չեն պարունակում որևէ բաղադրիչ, որը պահանջում է առանձնացում:

4.1.3 Ընդհանրացման մակարդակ

Ընկերության ապահովագրության և վերաապահովագրության գործիքների ընդհանրացման մակարդակը սահմանվում է առաջին հերթին բիզնեսը պորտֆելների բաժանելով: Պորտֆելները բաղկացած են համանման ռիսկերի ենթակա և միասին կառավարվող պայմանագրերից: Ենթադրվում է, որ նույն ապրանքային ուղղությունում ներառված պայմանագրերը կունենան համանման ռիսկեր և, հետևաբար, ակնկալվում է, որ կլինեն միևնույն պորտֆելում, եթե դրանք կառավարվում են միասին: Պորտֆելները հետագայում բաժանվում են ըստ թողարկման տարվա և շահութաբերության՝ ճանաչման և չափման նպատակով: Ընդհանրացման մակարդակի համար նախատեսված ոչ մի խումբ չի կարող պարունակել մեկ տարուց ավելի տարբերությամբ թողարկված պայմանագրեր: Պայմանագրերի խմբերի շահութաբերությունը գնահատվում է ակտուարական գնահատման մոդելներով, որոնք հաշվի են առնում առկա և նոր բիզնեսը: Այսպիսով, թողարկման յուրաքանչյուր տարվա ընթացքում պայմանագրերի պորտֆելները բաժանվում են հետևյալ երեք խմբերի՝

- պայմանագրերի խումբ, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին դասակարգվել են որպես անբարենպաստ, եթե այդպիսիք առկա են,
- պայմանագրերի խումբ, որոնց սկզբնական ճանաչման պահին նշանակալի հավանականություն չկա, որ դրանք հետագայում կդառնան անբարենպաստ, եթե այդպիսիք առկա են,
- պորտֆելի մնացած պայմանագրերի խումբ, եթե այդպիսիք առկա են:

Ընկերությունը նույնականացրել է ապահովագրության պայմանագրերի հետևյալ պորտֆելները.

- Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն,
- Առողջության ապահովագրություն,
- Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն,
- Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն,
- Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն
- Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն,
- Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն,
- Աջակցության ապահովագրություն,
- Օդանավերի ապահովագրություն:

Սկզբնական ճանաչման պահին ապահովագրության պայմանագիրն անբարենպաստ է, եթե պայմանագրին վերագրված՝ պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերի, ձեռքբերման գծով նախկինում ճանաչված դրամական հոսքերի և պայմանագրից առաջացող ցանկացած այլ դրամական հոսքերի՝ սկզբնական ճանաչման պահին ընդհանուր գումարը հանգեցնում է զուտ արտահոսքի: Ընկերությունը խմբավորում է նմանատիպ պայմանագրերը՝ դրանք

առանձնացնելով անբարենպաստ չհանդիսացող պայմանագրերից: Ընկերությունը նույնականացնում է անբարենպաստ պայմանագրերի խումբը՝ գնահատելով պայմանագրերի փաթեթը, այլ ոչ թե առանձին պայմանագրերը:

Պայմանագրերի համար, որոնք անբարենպաստ պայմանագրեր չեն, սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը գնահատում է, որ հետագայում անբարենպաստ դառնալու էական հնարավորություն չկա՝ գնահատելով կիրառելի փաստերի և հանգամանքների փոփոխությունների հավանականությունը: Ընկերությունը դիտարկում է փաստեր և հանգամանքներ՝ պարզելու համար, թե արդյոք պայմանագրերի խումբը անբարենպաստ է՝ հիմնվելով հետևյալի վրա.

- գնային տեղեկատվություն (ներառյալ զեղչերը),
- իր կողմից ճանաչված նմանատիպ պայմանագրեր,
- արտաքին միջավայրի գործոններ, օրինակ՝ շուկայի փորձի կամ կանոնակարգերի փոփոխություն:

Ընկերությունը բաժանում է պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելները վերը նշված նույն սկզբունքների կիրառմամբ, բացառությամբ անբարենպաստ վերաապահովագրության պայմանագրերի, որոնց համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ առկա է զուտ օգուտ:

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի որոշ խմբերի դեպքում խումբը կարող է բաղկացած լինել մեկ պայմանագրից:

4.1.4 Ճանաչում

Ընկերությունն իր կողմից թողարկվող ապահովագրության պայմանագրերի խումբը պետք է ճանաչի հետևյալներից ամենավաղ ամսաթվին.

- պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածի սկիզբ,
- ամսաթիվ, երբ խմբի ապահովադրից առաջին վճարումը դառնում է ստացման ենթակա,
- անբարենպաստ պայմանագրերի խմբի համար, երբ խումբը դառնում է անբարենպաստ:

Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խումբը պետք է ճանաչի հետևյալներից ավելի վաղ ամսաթվին.

- պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածի սկիզբ: Այնուամենայնիվ, Ընկերությունը հետաձգում է պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի ճանաչումը, եթե պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերը ապահովում են համամասնական ծածկույթ՝ պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի ծածկույթի ժամանակահատվածի սկզբի դրությամբ կամ հիմքում ընկած ցանկացած պայմանագրի սկզբնական ճանաչման պահին, կախված, թե որն է ավելի ուշ տեղի ունենում, և
- ամսաթիվ, երբ Ընկերությունը ճանաչում է հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խումբ, եթե Ընկերությունը կնքել է համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագիր, որը պահվում է այդ ամսաթվին կամ դրանից առաջ կնքված վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբում:

Ընկերությունը նոր պայմանագրեր է ավելացնում խմբին այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այդ պայմանագիրը համապատասխանում է վերը նշված չափանիշներից մեկին:

4.1.5 Պայմանագրի շրջանակներ

Ընկերությունը ապահովագրության պայմանագրերի խմբի չափման մեջ ներառում է բոլոր այն ապագա դրամական հոսքերը, որոնք գտնվում են խմբի յուրաքանչյուր պայմանագրի

շրջանակներում: Դրամական հոսքերը ապահովագրության պայմանագրի շրջանակներում են գտնվում, եթե դրանք առաջանում են իրական իրավունքներից և պարտականություններից, որոնք գոյություն ունեն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում Ընկերությունը կարող է պարտադրել ապահովադրին վճարելու ապահովագրական վճարներ կամ որում Ընկերությունն ապահովադրին ծառայություններ մատուցելու իրական պարտականություն ունի: Ծառայություններ մատուցելու իրական պարտականությունը դադարում է, երբ

- Ընկերությունը գործնականում հնարավորություն ունի վերանայելու կոնկրետ ապահովադրի ռիսկերը և արդյունքում՝ կարող է սահմանել գին կամ օգուտների մակարդակ, որոնք ամբողջությամբ արտացոլում են այդ ռիսկերը, կամ
- Ընկերությունը գործնականում հնարավորություն ունի վերանայելու տվյալ պայմանագիրը ներառող ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելի ռիսկերը և արդյունքում՝ կարող է սահմանել գին կամ օգուտների մակարդակ, որոնք ամբողջությամբ արտացոլում են այդ պորտֆելի ռիսկը և մինչև ռիսկերի վերանայման ամսաթիվը առկա ծածկույթի համար ապահովագրական վճարի գին որոշելիս հաշվի չեն առնվում վերանայման ամսաթվին հաջորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող ռիսկերը:

Պարտավորությունը կամ ակտիվը, որը վերաբերում է ակնկալվող ապահովագրական վճարների կամ ակնկալվող պահանջների հետ կապված որևէ գումարի, որը ապահովագրության պայմանագրի շրջանակներից դուրս է, չպետք է ճանաչվի: Նմանատիպ գումարները վերաբերում են ապահովագրության ապագա պայմանագրերին:

4.1.6 Չափում

Ապահովագրության պայմանագրեր – սկզբնական չափում

Ընկերությունը կիրառում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը (PAA) բոլոր թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ, քանի որ.

- Խմբի յուրաքանչյուր պայմանագրի ծածկույթի ժամանակահատվածը, ներառյալ պայմանագրի շրջանակներում բոլոր ապահովագրական վճարներից առաջացած ծածկույթը հիմնականում մեկ տարի է կամ ավելի քիչ,
- Մեկ տարուց ավելի երկար պայմանագրերի դեպքում Ընկերությունը մոդելավորել է ապագա հնարավոր սցենարներ և ողջամտորեն ակնկալում է, որ ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման համաձայն այդ պայմանագրերը պարունակող խմբի համար մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափումը էականորեն չի տարբերվի ընդհանուր մոդելի կիրառմամբ կատարվող չափումից: Էականությունը գնահատելիս Ընկերությունը հաշվի է առել նաև այնպիսի որակական գործոններ, ինչպիսիք են ռիսկի բնույթը և իր գործունեության ոլորտների տեսակները:

Առողջության ապահովագրության, հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրության և ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրության պորտֆելները ներառում են մեկ տարուց ավել ծածկույթի ժամկետով պայմանագրեր: Այնուամենայնիվ, մնացորդային ծածկույթի համար պարտավորության չափման հարցում ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման և ընդհանուր մոդելի միջև էական տարբերություն չկա, ուստի դրանք համապատասխանում են ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման չափանիշներին: Ընկերության ապահովագրության մնացած պորտֆելների ծածկույթի ժամկետը կազմում է մեկ տարի կամ ավելի քիչ, հետևաբար, կիրառվում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցմամբ:

Ընկերությունը չի կիրառում ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը, երբ պայմանագրերի խմբի գործողության ժամկետի սկզբի դրությամբ պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերում ակնկալում է նշանակալի փոփոխականություն, որն ազդելու է ժամանակաշրջանի ընթացքում մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափման վրա՝ նախքան պահանջի տեղի ունենալը:

Պայմանագրերի խմբի համար, որոնք սկզբնական ճանաչման ժամանակ անբարենպաստ չեն, Ընկերությունը մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը չափում է հետևյալ կերպ՝

- ապահովագրական վճարներ՝ ստացված սկզբնական ճանաչման պահին, եթե այդպիսիք առկա են,
- հանած այդ պահի դրությամբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, բացառությամբ, եթե կազմակերպությունը նախընտրել է այդ վճարումները ճանաչել որպես ծախս,
- գումարած կամ հանած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ճանաչված ակտիվի կամ պարտավորության՝ այդ ամսաթվի դրությամբ ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած գումար,
- ցանկացած այլ ակտիվ կամ պարտավորություն, որը նախկինում ճանաչվել է պայմանագրերի խմբի հետ կապված դրամական հոսքերի առնչությամբ, որոնք Ընկերությունը վճարում կամ ստանում է մինչև ապահովագրության պայմանագրերի խմբի ճանաչումը:

Այն դեպքերում, երբ փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ պայմանագրերը անբարենպաստ են սկզբնական ճանաչման պահին, Ընկերությունը լրացուցիչ վերլուծություն է կատարում՝ որոշելու, թե արդյոք պայմանագրից ակնկալվում է զուտ արտահոսք: Նմանատիպ անբարենպաստ պայմանագրերն խմբավորվում են՝ առանձնացվելով անբարենպաստ չհանդիսացող պայմանագրերից, և Ընկերությունը զուտ արտահոսքերի հետ կապված՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչում է կորուստ, որի արդյունքում խմբի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը հավասար է պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերին: Ընկերությունը ձևավորում է անբարենպաստ խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության վնասի բաղադրիչ՝ ճանաչված կորուստներն արտացոլելու համար: Վնասի բաղադրիչի վերաբերյալ լրացուցիչ բացահայտումների համար տես՝ 4.1.13 ծանոթագրությունը:

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր - սկզբնական չափում

Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի չափումն իրականացնում է նույն սկզբունքների համաձայն, ինչ թողարկված ապահովագրական պայմանագրերի չափումը: Սակայն դրանք հարմարեցվում են պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերին բնորոշ հատկանիշներն արտացոլելու համար, որոնք տարբերվում են թողարկված ապահովագրության պայմանագրերից, օրինակ ծախսերի գեներացում կամ հասույթի փոխարեն ծախսերի նվազեցում:

Ընկերության պահվող վերաապահովագրության օբլիգատոր պայմանագրերը ներառում են մեկ տարուց ավել ծածկույթի ժամկետով վերաապահովագրական պորտֆելներ: Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման և ընդհանուր մոդելով չափված մնացորդային ծածկույթի պարտավորության մեծությունների միջև էական տարբերություն չի առաջանում:

Ընկերության կողմից պահվող վերաապահովագրության մնացած պորտֆելների ծածկույթի ժամկետը կազմում է մեկ տարի կամ ավելի քիչ, հետևաբար, կիրառվում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը:

Երբ Ընկերությունը հիմքում ընկած ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ճանաչում է վնաս կամ երբ խմբին ավելացվում են լրացուցիչ անբարենպաստ ապահովագրական պայմանագրեր, Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի կազմում սահմանում է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ՝ արտացոլելով վնասի փոխհատուցումը:

Ընկերությունը հաշվարկում է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը՝ բազմապատկելով հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի գծով ճանաչված վնասը և հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահանջների տոկոսը, որոնք Ընկերությունն ակնկալում է փոխհատուցել պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվին:

Ընկերությունը կիրառում է պարբերական և խելամիտ մեթոդ որոշելու ապահովագրության պայմանագրերի խմբի գծով վնասների այն մասը, որը վերաբերում է պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերով ծածկվող ապահովագրության պայմանագրերին, որտեղ հիմքում ընկած խմբի որոշ պայմանագրեր չեն ծածկվում պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերով:

Վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը ճշգրտում է մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը:

Ապահովագրության պայմանագրեր - հետագա չափում

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում չափում է մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորություն.

- գումարած ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ապահովագրական վճարները,
- հանած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը՝ բացառությամբ, եթե Ընկերությունը ընտրում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը ճանաչել որպես ծախս դրանց տեղի ունենալու պահին,
- գումարած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիային առնչվող ցանկացած գումար, որը հաշվետու ժամանակաշրջանում ճանաչվել է որպես ծախս,
- գումարած ֆինանսավորման բաղադրիչի գծով ցանկացած ճշգրտում, որտեղ կիրառելի է,
- հանած այդ ժամանակաշրջանում տրամադրված ծածկույթի գծով որպես ապահովագրական հասույթ ճանաչված գումար,
- հանած ցանկացած ներդրումային բաղադրիչ, որը վճարվել կամ փոխանցվել է կրած պահանջների գծով պարտավորությանը:

Ընկերությունը գնահատում է կրած պահանջների գծով պարտավորությունը որպես պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքեր, որոնք վերաբերվում են կրած պահանջների գծով պարտավորությանը: Պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերը անաչառ կերպով հաշվի են առնում ամբողջ հիմնավոր և ողջամիտ տեղեկատվությունը տվյալ ապագա դրամական հոսքերի մեծության, ժամկետների և անորոշությունների վերաբերյալ, որը հասանելի է առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի, դրանք արտացոլում են ընթացիկ գնահատումները Ընկերության տեսանկյունից և ներառում են հստակ ճշգրտում ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով (ռիսկերի ճշգրտում): Ընկերությունը չի ճշգրտում ապագա դրամական հոսքերը փողի ժամանակային արժեքի և ֆինանսական ռիսկի ազդեցության համար՝ կրած պահանջների գծով պարտավորությունները գնահատելիս, որոնք պետք է վճարվեն դրանց առաջացման պահից մեկ տարվա ընթացքում:

Եթե ծածկույթի ժամանակահատվածում փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ ապահովագրության պայմանագրերի խումբն անբարենպաստ է, Ընկերությունը անբարենպաստ պայմանագրերի խմբի գծով զուտ արտահոսքերի հետ կապված՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչում է կորուստ, որի արդյունքում խմբի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը հավասար է պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերին: Ընկերությունն այսպիսի անբարենպաստ խմբի համար ձևավորում է անբարենպաստ խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության վնասի բաղադրիչ՝ ճանաչված կորուստներն արտացոլելու համար: Հավելյալ բացահայտումների համար տես՝ 4.1.13 ծանոթագրությունը:

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը բաշխվում են գծային հիմունքով՝ որպես ապահովագրական վճարների մի մաս շահույթի կամ վնասի կազմում:

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր - հետագա չափում

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի հետագա չափումն իրականացվում է նույն սկզբունքների համաձայն, ինչ թողարկված ապահովագրական պայմանագրերի չափումը և հարմարեցում է՝ արտացոլելու պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերին բնորոշ հատկանիշները:

Եթե Ընկերությունը սահմանել է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ, Ընկերությունը հետագայում նվազեցնում է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը մինչև զրոյի՝ հիմքում ընկած ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի նվազումներին համապատասխան, որպեսզի արտացոլի, որ վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը չպետք է գերազանցի հիմքում ընկած ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի վնասի բաղադրիչի հաշվեկշռային արժեքի այն մասը, որը Ընկերությունն ակնկալում է փոխհատուցել պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվին:

4.1.7 Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը առաջանում են ապահովագրության պայմանագրերի խմբի վաճառքի, տեղաբաշխման և կնքման հետ կապված ծախսերից, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են այն ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելին, որին այդ խումբը պատկանում է:

Ընկերությունը օգտագործում է պարբերական և խելամիտ մեթոդ՝ բաշխելու

- պահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ապահովագրության պայմանագրերի խմբին,
- ապահովագրական պայմանագրերի պորտֆելին ուղղակիորեն վերագրելի ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի չեն պորտֆելի պայմանագրերի խմբին:

Այն դեպքում, երբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը վճարվել կամ առաջացել են նախքան ապահովագրական պայմանագրերի համապատասխան խմբի՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվելը, յուրաքանչյուր համապատասխան խմբի համար ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի զծով առանձին ակտիվ է ճանաչվում:

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի զծով ակտիվը ապաճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, երբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը ներառվում են ապահովագրության պայմանագրերի համապատասխան խմբի սկզբնական չափման մեջ:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին Ընկերությունը վերանայում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գումարները, որոնք բաշխված են դեռևս չճանաչված ապահովագրության պայմանագրերի խմբերի միջև, որպեսզի արտացոլի կիրառված տեղաբաշխման մեթոդի հետ կապված ենթադրությունների փոփոխությունները:

Ցանկացած վերաբաշխումից հետո Ընկերությունը գնահատում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի զծով ակտիվի փոխհատուցելիությունը, արդյոք փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ ակտիվը կարող է արժեզրկվել: Փոխհատուցելիությունը գնահատելիս Ընկերությունը կիրառում է.

- արժեզրկման ստուգում գոյություն ունեցող կամ ապագա խմբի ապահովագրության պայմանագրերի մակարդակով, և
- արժեզրկման լրացուցիչ ստուգում, որը հատկապես վերաբերում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերին, որոնք բաշխված են ըստ ակնկալվող ապագա պայմանագրերի վերակնքումների:

Եթե արժեզրկումից կորուստ է ճանաչվում, ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ընկերությունը շահույթում կամ վնասում ճանաչում է նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորստի մի մասի կամ ամբողջի հակադարձումը և ավելացնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը այն դեպքում, եթե արժեզրկման պատճառ հանդիսացող պայմաններն այլևս գոյություն չունեն կամ բարելավվել են:

4.1.8 Վերափոխում և ապաճանաչում

Ընկերությունը ապաճանաչում է ապահովագրության պայմանագիրը, երբ՝

- պայմանագրին վերաբերող իրավունքներն ու պարտականությունները մարվել են (այսինքն՝ կատարվել է կամ չեղարկվել, ժամկետը լրացել է), կամ
- պայմանագիրը վերափոխվում է այնպես, որ վերափոխումը հանգեցնում է չափման մոդելի կամ պայմանագրի բաղադրիչի չափման կիրառելի ստանդարտի փոփոխության, էապես փոխում է պայմանագրային շրջանակը կամ պահանջում է վերափոխված պայմանագիրը ներառել այլ խմբում: Նման դեպքերում Ընկերությունն ապաճանաչում է սկզբնական պայմանագիրը և վերափոխված պայմանագիրը ճանաչում է որպես նոր պայմանագիր:

Եթե վերափոխումը չի դիտարկվում որպես ապաճանաչում, Ընկերությունը ճանաչում է պայմանագրի վերափոխման համար վճարված կամ վերափոխումից ստացված գումարները՝ որպես մնացորդային ծածկույթի համապատասխան պարտավորության ճշգրտում:

4.1.9 Ներկայացում

Ընկերությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում առանձին ներկայացնում է հետևյալ խմբերի հաշվեկշռային արժեքները՝ թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր, որոնք ակտիվներ են, թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր, որոնք պարտավորություններ են, պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր, որոնք ակտիվներ են, պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր, որոնք պարտավորություններ են:

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվները, որոնք ճանաչվել են մինչև համապատասխան ապահովագրական պայմանագրերը ներառվել են ապահովագրության պայմանագրերի համապատասխան խմբերի հաշվեկշռային արժեքում, բաշխվում են ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելների հաշվեկշռային արժեքին, որոնց դրանք վերաբերում են:

Ընկերությունը շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ապահովագրության գործունեությունից ընդհանուր գումարը բաժանում է ապահովագրական ծառայությունների արդյունքի՝ բաղկացած ապահովագրական հասույթից ու ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերից, և ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտների կամ ծախսերի միջև:

Ընկերությունը չի բաժանում ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով ռիսկի ճշգրտման փոփոխությունը ֆինանսական և ոչ ֆինանսական մասերի միջև և դիտարկում է ողջ փոփոխությունը որպես ապահովագրական ծառայությունների արդյունքի մաս:

Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով եկամուտներն ու ծախսերը թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի գծով եկամուտներից կամ ծախսերից առանձին է ներկայացնում:

4.1.10 Ապահովագրական հասույթ

Ժամանակաշրջանի ապահովագրական հասույթը տվյալ ժամանակաշրջանին վերագրված ապահովագրական վճարների ակնկալվող մուտքերն են: Ընկերությունը ապահովագրական

վճարների ակնկալվող մուտքերը բաշխում է ծածկույթի յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի վրա ժամանակի անցմանը համամասնորեն, սակայն, եթե ծածկույթի ժամանակահատվածի ընթացքում ռիսկից ազատման ակնկալվող սխեման նշանակալիորեն տարբերվում է ժամանակի անցումն արտացոլող սխեմայից, ապա բաշխումը կատարվում է ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերը կրելու ակնկալվող ժամկետի հիման վրա:

Ընկերությունն անհրաժեշտության դեպքում փոփոխում է բաշխման հիմունքը վերը նշված մեթոդների միջև, եթե փաստերն ու հանգամանքները փոխվում են: Փոփոխությունը հաշվառվում է առաջընթաց՝ որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն:

Ներկայացված ժամանակաշրջանների համար ամբողջ հասույթը ճանաչվել է ժամանակի անցմանը համամասնորեն:

4.1.11 Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր

Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերը, որոնք առաջանում են ապահովագրության պայմանագրերից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում հիմնականում, երբ դրանք տեղի են ունենում: Դրանք ներառում են հետևյալ հոդվածները.

- Կրած պահանջներ և այլ ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր,
- Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա. Ընկերությունը ամորտիզացնում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը գծային հիմունքով՝ պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածում,
- Անբարենպաստ պայմանագրերի գծով վնասներ և այդպիսի վնասների հակադարձում, տես՝ 4.1.13 ծանոթագրությունը,
- Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների ճշգրտումներ, որոնք չեն բխում փողի ժամանակային արժեքի, ֆինանսական ռիսկի և դրանց փոփոխություններից,
- Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվների արժեզրկումից կորուստ և այդպիսի արժեզրկումից կորստի հակադարձում:

4.1.12 Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ծախսեր

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսերը կազմում են վերաապահովագրողներին բաշխված ապահովագրավճարներ հանած վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված գումարները: Ընկերությունը ճանաչում է վերաապահովագրողներին բաշխված ապահովագրավճարները շահույթում կամ վնասում, երբ վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբերի շրջանակում ծառայություններ է ստանում:

Յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար վերաապահովագրողներին բաշխված ապահովագրավճարները տվյալ ժամանակաշրջանում ծառայությունների ստացման համար ակնկալվող ապահովագրավճարների գումարներն են:

Վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի համար, որոնք վերաբերում են հիմքում ընկած անբարենպաստ պայմանագրերին, Ընկերությունը սահմանում է մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ, որպեսզի ներկայացնի ճանաչված վնասների վերականգնումը (տես՝ ծանոթագրություն 4.1.14):

4.1.13 Վնասի բաղադրիչներ

Ընկերությունը ենթադրում է, որ ոչ մի պայմանագիր սկզբնական ճանաչման ժամանակ անբարենպաստ չէ, եթե փաստերն ու հանգամանքները այլ բան չեն ցույց տալիս: Եթե դա այդպես չէ, և եթե ծածկույթի ժամանակահատվածի ընթացքում 4.1.3 ծանոթագրությունում նշված փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ ապահովագրական պայմանագրերի խումբը անբարենպաստ է, Ընկերությունը սահմանում է վնասի բաղադրիչ՝ երբ խմբի մնացորդային

ծածկույթի կատարման գծով դրամական հոսքերը գերազանցում են խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը, ինչպես սահմանված է 4.1.6 ծանոթագրությունում: Ըստ այդմ, մինչև պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածի ավարտը վնասի բաղադրիչը կզրոյանա:

4.1.14 Վնասի փոխհատուցման բաղադրիչներ

Ինչպես նկարագրված է 4.1.3 ծանոթագրությունում, երբ Ընկերությունը ճանաչում է վնաս՝ հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի սկզբնական ճանաչման ժամանակ, կամ երբ խմբին ավելացվում են լրացուցիչ անբարենպաստ ապահովագրության պայմանագրեր, Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի համար սահմանում է մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի մասով վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ, որն արտացոլում է վնասների ակնկալվող փոխհատուցումը:

Վնասների փոխհատուցման բաղադրիչը հետագայում նվազեցվում է մինչև զրոյի՝ հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի նվազեցումներին համապատասխան, որպեսզի արտացոլվի, որ վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը չպետք է գերազանցի հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի վնասի բաղադրիչի հաշվեկշռային արժեքի այն մասը, որն Ընկերությունն ակնկալում է վերականգնել պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվին:

4.1.15 Ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտներ կամ ծախսեր

Ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտները կամ ծախսերը պայմանավորված են ապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունով, որն առաջանում է՝

- փողի ժամանակային արժեքի և փողի ժամանակային արժեքի փոփոխության ազդեցությունից, և
- ֆինանսական ռիսկի ու ֆինանսական ռիսկի փոփոխության ազդեցությունից:

Ընկերությունը չի տարանջատում ֆինանսական եկամուտներն ու ծախսերը շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջև, այլ ամբողջությամբ ներկայացնում է շահույթ կամ վնասում:

4.2 Ֆինանսական գործիքներ

4.2.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է դրանց պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից:

Ֆինանսական գործիքներն սկզբնապես ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին և չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի գծով ծախսերը ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

4.2.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Պարտքային գործիքը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույնս արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որդեգրած մեթոդները:

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Ընկերության ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,

- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Ընկերությունը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Ընկերության սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Ընկերությունը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Ընկերությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Պարտքային գործիքի դեպքում սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և պարտքային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Ընկերությունը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող:

4.2.3 Հետագա չափում

Սկզբնական չափումից հետո պարտքային գործիքները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Ամորտիզացված արժեքը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման ցանկացած զեղչ կամ հավելավճար և վճար կամ ծախսեր, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի անբաժանելի մասն են: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում, երբ ներդրումներն արժեզրկվում են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային

արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեզրկման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի փոփոխությունները հաշվառվում են շահույթում կամ վնասում: Ակտիվների գծով վաստակած տոկոսը պարտադիր կերպով չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և հաշվառվում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Բաժնային գործիքներից շահութաբաժինների եկամուտը չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և հաշվառվում է շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ գործառնական եկամուտ, երբ հաստատվում է վճարման իրավունքը:

4.2.4 Վերադասակարգում

Ընկերությունը չի վերադասակարգում իր Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն բացառիկ հանգամանքների, որոնց դեպքում Ընկերությունը ձեռք է բերում, օտարում կամ դադարեցնում է գործունեության տվյալ ուղղությունը:

4.2.5 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ընկերությունը համարում է, որ հսկողությունը փոխանցվում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ ստացողը գործնական հնարավորություն ունի վաճառելու ակտիվն ամբողջությամբ չկապակցված երրորդ կողմին և ի վիճակի է միակողմանիորեն և առանց փոխանցման լրացուցիչ սահմանափակումներ կիրառելու:

Այն դեպքում, երբ Ընկերությունը ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Ընկերությունը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում, որի դեպքում Ընկերությունը ճանաչում է նաև հարակից պարտավորություն: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Ընկերությունից:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.2.6 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Ընկերությունը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.2.5 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ զումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Ընկերությունը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած զումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.2.7 Հաշվանցում

Ֆինանսական Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված զումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն զտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում:

4.2.8 Արժեզրկում

Ընկերությունը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների («ԱՊԿ») գծով պահուստը բոլոր պարտքային գործիքների համար, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: ԱՊԿ-ները հիմնված են պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք վճարվում են պայմանագրի համաձայն և այն բոլոր դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք Ընկերությունը ակնկալում է ստանալ՝ զեղչված համապատասխան արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Ընկերությունը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Ընկերությունը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

Ընկերության պարտքային գործիքները ներառում են պետական պարտատոմսեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող ներդրումներ: Ընկերության քաղաքականությունն է չափել նման գործիքները 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների (12-ամսյա ԱՊԿ) հիմունքներով: Որևէ պարտատոմսի պարտքային ռիսկի վատթարացման դեպքում Ընկերությունը կվաճառի պարտատոմսերը և կգնի պարտատոմսեր, որոնք համապատասխանում են պահանջվող ներդրումային վարկանիշին:

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվը համարում է պարտազանցված (պատքային առումով արժեզրկված), երբ պայմանագրային վճարումները ժամկետանց են 90 օր: Այնուամենայնիվ, որոշ դեպքերում Ընկերությունը կարող է նաև ֆինանսական ակտիվը համարել պարտազանցված, երբ ներքին կամ արտաքին տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ Ընկերությունը դժվար թե ստանա պայմանագրային չմարված գումարները: Ֆինանսական ակտիվը դուրս է գրվում, երբ պայմանագրային դրամական հոսքերը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք չկա:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի գեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքտի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարը, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ընկերությունը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 – 12-ամսյա ԱՊԿ-ը գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՊԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ընկերությունը հաշվարկում է 12-ամսյա ԱՊԿ-ի պահուստը՝ հիմնվելով հաշվետու ամսվան

հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում պատահանցում տեղի ունենալու ակնկալիքի վրա: Այս ակնկալվող 12-ամսյա պարտահանցման հավանականությունները կիրառվում են կանխատեսվող EAD-ի նկատմամբ և բազմապատկվում ակնկալվող LGD-ով և զեղչվում համապատասխան արդյունավետ տոկոսադրույքով: Փուլ 1-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվները նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և ակտիվը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:

- Փուլ 2 - երբ ֆինանսական ակտիվը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Ընկերությունը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Մեխանիզմերը նման են վերը նկարագրվածներին, սակայն PD-ները և LGD-ները գնահատվում են գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում: Ակնկալվող կորուստները զեղչվում են համապատասխան արդյունավետ տոկոսադրույքով: Փուլ 2-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվները նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և ակտիվը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – պարտքային առումով արժեզրկված պարտքային գործիքների մասով Ընկերությունը ձևավորում է ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Մեթոդը նման է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների մեթոդին, որի PD-ն սահմանվել է 100%:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

ԱՊԿ մոդելներում Ընկերությունը հիմնվում է ապագայամետ տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ՀՆԱ-ի աճ,
- Կենտրոնական բանկի բազային դրույքաչափեր

4.2.9 Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները կրեդիտագրվում են պարտքային կորուստներից ծախսերի հետ:

4.3 Ներդրումային եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ներդրումային եկամուտներն ու ծախսերը չեն առնչվում ապահովագրական պայմանագրերին և ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումներից տոկոսային եկամուտը, ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը, ներդրումային արժեթղթերի ապաճանաչումից զուտ օգուտ/(վնաս), վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսային ծախսերը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Ընկերությունը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Ներդրումների վաճառքից օգուտ/(վնաս)

Ներդրումների վաճառքից օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է որպես զուտ վաճառքի և իրական կամ ամորտիզացված արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է վաճառքի գործառնության պահին:

4.4 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են Ընկերության գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբերը, որոնք առաջացնում են դրամական հոսքեր արտարժույթով, հաշվառվում են որպես դրամային հոդվածներ:

Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը: Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժութային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարկումից տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ/(ծախս) տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ տարեվերջյան փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	447.90	420.06

4.5 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչ համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում Ընկերություններն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.6 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, հաշիվները բանկերում և գումարներ ճանապարհին: Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.7 Ավանդներ բանկերում

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում բացված ավանդային հաշիվներ: Ֆիքսված 90 օր և ավել մարման ժամկետով բանկերում ավանդները հետագայում հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.8 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթուղթը ապաճանաչվում է, նախկինում այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

4.9 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ հոդվածում:

Արժեթղթերի վաճառքից առաջացած ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս, որը հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.10 Տրամադրված փոխառություններ

Տրամադրված փոխառությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է փոխառության իրական արժեքից, օրինակ երբ փոխառությունը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և փոխառության իրական արժեքների տարբերությունը փոխառության սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև փոխառության հաշվեկշռային արժեքը չափվում է

ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Փոխառությունները նվազեցվում են դրանց զծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.11 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է զծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր, շինություններ	20	5
Համակարգիչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	1	100
Փոխադրամիջոցներ	8	12.5
Գրասենյակային գույք	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են զծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Ընկերություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է այլ եկամուտում:

4.12 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և լիցենզիաներից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական

ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում: Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.13 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

4.14 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Ընկերությանը,
- Ընկերությունն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Ընկերությունն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Ընկերությունն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և

վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը նվազեցվում է կատարված վճարումների և մեծացվում տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է զրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Ընկերությունը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունները ընդգրկվել են առանձին տողերում:

4.15 Ֆինանսական երաշխավորություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Ընկերությունից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով:

Ֆինանսական երաշխավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.16 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.17 Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է մասնակիցների բաժնեմասերից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը և գլխավոր պահուստին մասհանված բաշխման ոչ ենթակա շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

5.1 Դատողություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի ընդհանրացման մակարդակը

Ընկերությունը նույնականացնում է ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելներ և սահմանում է պայմանագրերի խումբ, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին դասակարգվել են որպես անբարենպաստ և պայմանագրերի խումբ, որոնց սկզբնական ճանաչման պահին նշանակալի հավանականություն չկա, որ դրանք հետագայում կդառնան անբարենպաստ:

Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի չափումը

Ընկերությունը կիրառում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը՝ ապահովագրության պայմանագրերի խմբի չափումը պարզեցնելու նպատակով: Կատարված պահանջների գծով պարտավորությունները չափելիս Ընկերությունը զեղչում է դրամական հոսքերը, որոնք, ակնկալվում է, որ տեղի կունենան դրանց առաջանալու օրվանից ավելի քան մեկ տարի հետո և ներառում է ոչ ֆինանսական ռիսկի հստակ ճշգրտում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Ընկերությունը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակում ակտիվները պահվում են, ինչպես նաև գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.2.2 ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Ընկերությունը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

5.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Կրած պահանջների գծով պարտավորություն

Չմարված պահանջների վերջնական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով մի շարք ստանդարտ ակտուարային պահանջների նախագծման մեթոդներ, ինչպիսիք են աստիճանային շղթայական մեթոդը և Bornheutter-Ferguson մեթոդը:

Այս գնահատումների հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերության անցյալ պահանջները կարող են օգտագործվել պահանջների հետագա զարգացումը և, հետևաբար նաև, պահանջների վերջնական արժեքը կանխատեսելու համար: Այս մեթոդները էքստրապոլացնում են վճարված և կրած վնասները, յուրաքանչյուր պահանջի գծով միջին ծախսերը, (ներառյալ պահանջների գծով կարգավորման ծախսերը), նախորդ տարիներում դիտարկված պահանջների քանակը և ակնկալվող վնասաբերության ցուցանիշները: Պահանջների պատմական զարգացումը հիմնականում վերլուծվում է տվյալ տարվա համար, սակայն կարող է նաև վերլուծվել աշխարհագրական տարածքից ելնելով, ինչպես նաև ըստ նշանակալի ապահովագարական դասերի: Խոշոր պահանջները սովորաբար դիտարկվում են առանձին՝ կա՛մ պահուստավորվում գնահատողների ներկայացրած անվանական արժեքով,

կա՛մ առանձին կանխատեսվում՝ հաշվի առնելով դրանց հետագա զարգացումը: Շատ դեպքերում բացահայտ ենթադրություններ չեն արվում պահանջների գնաճի ապագա դրույքաչափերի կամ վնասի գործակիցների վերաբերյալ: Փոխարենը, օգտագործվում են այն ենթադրությունները, որոնք ներառված են պահանջների զարգացման պատմական տվյալների մեջ, որոնց վրա հիմնված են կանխատեսումները: Լրացուցիչ որակական դատողություններ են օգտագործվում՝ գնահատելու համար, թե որքանով անցյալի միտումները չեն կարող կիրառվել ապագայում (օրինակ՝ արտացոլելու միանվագ իրադարձությունները, արտաքին կամ շուկայական գործոնների փոփոխությունները, ինչպիսիք են ապահովագրության նկատմամբ հասարակության վերաբերմունքը, տնտեսական պայմանները, պահանջների գնաճի մակարդակը, դատական որոշումները և օրենսդրությունը ինչպես նաև ներքին գործոններ, ինչպիսիք են պորտֆելի կազմը, քաղաքականության առանձնահատկությունները և պահանջների ընթացակարգերը) հասնելու պահանջների վերջնական գնահատված արժեքին, որը արդյունքի հավանականության կշռված ակնկալվող արժեքն է մի շարք հնարավոր արդյունքներից՝ ներառյալ բոլոր անորոշությունները:

Ենթադրությունների հավաստիության վրա ազդող այլ հիմնական հանգամանքները ներառում են տոկոսադրույքների տատանումները, մարման հետաձգումները և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունները:

Զեղչման դրույքաչափեր

Ընկերությունը հաշվարկում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները՝ զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը ռիսկից ազատված դրույքաչափով: Ռիսկից ազատված դրույքաչափերը որոշվում են ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների արժույթով բարձր իրացվելի սուվերեն արժեթղթերի եկամտաբերության հիման վրա:

Ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով ռիսկի ճշգրտում

Ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով ռիսկի ճշգրտումն այն փոխհատուցումն է, որը Ընկերությունը պահանջում է ապահովագրության պայմանագրերի խմբերի դրամական հոսքերի մեծության և ժամկետների անորոշություններով պայմանավորված ոչ ֆինանսական ռիսկը կրելու համար: Ռիսկի ճշգրտումն արտացոլում է այն գումարը, որը ապահովագրողը խելամիտ կերպով կվճարեր՝ վերացնելու անորոշությունը, որ ապագա դրամական հոսքերը կգերազանցեն ակնկալվող արժեքի գումարը:

Ընկերությունը գնահատել է ռիսկի ճշգրտումը 95% վստահության մակարդակով: Այս գնահատումը ներառում է ապագա դրամական հոսքերի հավանականության բաշխումը և ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող ներկա արժեքից բարձր լրացուցիչ գումարի չափի սահմանումը, որն անհրաժեշտ է վստահության նպատակային մակարդակը բավարարելու համար: Ավելին, Ընկերությունը ռիսկի ճշգրտման գնահատման ժամանակ հաշվի է առնում կապիտալի արժեքը:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է ձեռք բերվել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս ծանոթագրություն 32):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը նմանատիպ ակտիվների օգտագործման փորձի հիման վրա դատողության արդյունք է: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Ընկերությունը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող մաշվածությունը:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս ծանոթագրություն 35.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.2.8):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս ծանոթագրություն 30:

6 Անցման բացահայտում

ՖՀՄՍ 17-ը փոխարինել է ՖՀՄՍ 4-ի դրույթներին, որոնք վերաբերում են ապահովագրական պայմանագրերին: ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինել է ՖՀՄՍ 39-ի դրույթներին, որոնք վերաբերում են ֆինանսական գործիքներին:

Ստանդարտներն ընդունվել են վերաներկայացնելով համեմատական տեղեկատվությունը ՖՀՄՍ-ների անցումային դրույթի համաձայն: Ընդունման ընդհանուր ազդեցությունը հետևաբար ճանաչվել է 2022 թվականի հունվարի 1-ի ֆինանսական վիճակի բացման հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված աղյուսակներում ներկայացվում են ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 17-ի ներդրման ազդեցությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության և չբաշխված շահույթի վրա: Աղյուսակները ցույց են տալիս յուրաքանչյուր առանձին տողի համար ճանաչված ճշգրտումները:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ. (աուդիտ արված)	ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	01 հունվարի 2022թ. (վերաներկա-յացված)
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	67,541	-	-	67,541
Ավանդներ բանկերում	30,100	-	-	30,100
Ներդրումային արժեթղթեր	10,001,261	-	-	10,001,261
Տրամադրված փոխառություններ	50,332	-	-	50,332
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	181,910	-	(181,910)	-
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	310,986	18,674	(329,660)	-
Վերաապահովագրողների բաժինը ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներում	279,544	-	(279,544)	-
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	-	-	63,685	63,685
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	8,539	-	-	8,539
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	62,535	-	-	62,535
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	84,168	-	-	84,168
Հետաձգված հարկային ակտիվ	56,495	(736)	17,653	73,412
Այլ ակտիվներ	137,332	(14,581)	(80,547)	42,204
Ընդամենը՝ ակտիվներ	11,270,743	3,357	(790,323)	10,483,777
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ				
Պարտավորություններ				
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներ	1,748,243	-	(1,748,243)	-
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	152,720	-	(152,720)	-
Որպես կանխավճար ստացված ապահովագրավճարներ	56,563	-	(56,563)	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	-	1,189,103	1,189,103
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	-	18,571	18,571
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	7,173,054	-	-	7,173,054
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	89,755	-	-	89,755
Այլ պարտավորություններ	92,460	-	39,948	132,408
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	9,312,795	-	(709,904)	8,602,891

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ. (աուդիտ արված)	ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	01 հունվարի 2022թ. (վերաներկայացված)
Սեփական կապիտալ				
Կանոնադրական կապիտալ	968,000	-	-	968,000
Չբաշխված շահույթ	1,347,944	(36,218)	(80,419)	1,231,307
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	(357,996)	39,575	-	(318,421)
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ	1,957,948	3,357	(80,419)	1,880,886
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ	11,270,743	3,357	(790,323)	10,483,777

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ. (աուդիտ արված)	ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	31 դեկտեմբերի 2022թ. (վերաներկայացված)
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,981	-	-	63,981
Ավանդներ բանկերում	43,118	-	-	43,118
Ներդրումներ արժեթղթերում	9,691,670	-	-	9,691,670
Տրամադրված փոխառություններ	50,292	-	-	50,292
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	400,890	-	(400,890)	-
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,046,400	46,973	(1,093,373)	-
Վերաապահովագրողների բաժինը ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներում	861,428	-	(861,428)	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	-	-	8,998	8,998
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	-	-	91,411	91,411
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	53,988	-	-	53,988
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	61,479	-	-	61,479
Հետաձգված հարկային ակտիվ	79,611	(8,054)	17,405	88,962
Այլ ակտիվներ	105,285	(2,229)	(85,583)	17,473
Ընդամենը՝ ակտիվներ	12,458,142	36,690	(2,323,460)	10,171,372

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ. (աուդիտ արված)	ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	31 դեկտեմբերի 2022թ. (վերաներկայացված)
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ				
Պարտավորություններ				
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	6,359	-	-	6,359
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներ	3,017,230	-	(3,017,230)	-
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	804,221	-	(804,221)	-
Որպես կանխավճար ստացված ապահովագրավճարներ	61,253	-	(61,253)	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	-	1,648,300	1,648,300
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	-	54,951	54,951
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	6,135,000	-	-	6,135,000
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	71,584	-	-	71,584
Այլ պարտավորություններ	171,136	-	(39,331)	131,805
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	10,266,783	-	(2,218,784)	8,047,999
Սեփական կապիտալ				
Կանոնադրական կապիտալ	968,000	-	-	968,000
Չբաշխված շահույթ	1,908,370	(1,292)	(104,676)	1,802,402
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	(685,011)	37,982	-	(647,029)
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ	2,191,359	36,690	(104,676)	2,123,373
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ	12,458,142	36,690	(2,323,460)	10,171,372

7 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	17,033	12,569
Հաշիվներ բանկերում	98,763	51,412
Ընդամենը դրամական միջոցներ	115,796	63,981

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 84,349 հազար դրամ գումարով (85%) հաշիվները ներդրված են մեկ բանկում (2022թ.՝ 35,723 հազար դրամ (69%)՝ երեք բանկերում):

Դրամական միջոցների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են զրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում:

8 Ավանդներ բանկերում

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Ավանդներ բանկերում	49,566	43,118
Ընդամենը ավանդներ բանկերում	49,566	43,118

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 40,659 հազար դրամ գումարով (82%) ավանդները ներդրված են մեկ բանկում (2022թ. 34,212 հազար դրամ (79%) մեկ բանկում):

Ավանդները բանկերում ունեն 90 օրից ավել մարման ժամկետ կամ կարճաժամկետ են, բայց պարբերաբար մարման ժամկետները վերանայվում են և երկարաձգվում:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում ավանդների միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 1.34% (2022թ.՝ 1.49%):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 40,659 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով ավանդները (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 27,829 հազար դրամ) գրավադրված են ի օգուտ ապահովագրական գործակալների՝ երրորդ կողմից ստացված վարկի դիմաց (տես ծանոթագրություն 19):

Ավանդների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են զրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում:

9 Ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	5,191,757	3,497,360
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,191,757	3,497,360
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	4,453,627	6,194,310
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,453,627	6,194,310
Ընդամենը ներդրումային արժեթղթեր	9,645,384	9,691,670

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	46,320	48,262
Պարտքային կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(23,399)	(1,942)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,921	46,320

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված, ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2022թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	7-13	2024-2047	7-13	2023-2047

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը 4,453,627 հազար դրամ գումարով (2022թ. 6,194,310 հազար դրամ) գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով վարկերը դիմաց (տես ծանոթագրություն 15):

10 Տրամադրված փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Իրավաբանական անձինք	50,261	50,292
Ընդամենը տրամադրված փոխառություններ	50,261	50,292

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տրամադրված փոխառությունների միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 11.2% (2022թ.՝ 11%):

Տրամադրված փոխառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են զրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում:

11 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ

Թողարկված ապահովագրության և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելների բաշխումը, որոնք գտնվում են ակտիվի դիրքում և պորտֆելների բաշխումը, որոնք գտնվում են պարտավորության դիրքում, ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ	2023		2022	
	Զուտ		Զուտ	
	Ակտիվներ	Պարտավոր-ություններ	Ակտիվներ	Պարտավոր-ություններ
Թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր				
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(5,376)	-	-	5,295
Առողջության ապահովագրություն	-	838,745	-	298,046
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	80,262	-	83,410
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	-	15,102	-	11,251
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	-	75,677	-	84,506
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	991,783	-	923,136
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	288,126	-	220,800
Աջակցության ապահովագրություն	-	23,439	-	21,856
Օդանավերի ապահովագրություն	-	71,130	(8,998)	-
Ընդամենը թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր	(5,376)	2,384,264	(8,998)	1,648,300
Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր				
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(3,368)	-	(3,277)	-
Առողջության ապահովագրություն	-	12,817	-	6,491
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(28,916)	-	(24,058)	-
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	-	1,673	-	10,362
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(25,517)		(23,293)	-
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(80,576)	-	(40,783)	-
Օդանավերի ապահովագրություն	-	33,405	-	38,098
Ընդամենը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր	(138,377)	47,895	(91,411)	54,951

Ընկերությունը տարանջատում է տեղեկատվությունը՝ հիմնական պորտֆելների վերաբերյալ բացահայտումները առանձին ներկայացնելու նպատակով: Այս տարանջատումը սահմանվել է՝ հիմնվելով Ընկերության կառավարման ձևի վրա:

Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվի կամ պարտավորության փոխանցումը, որը ցույց է տալիս ապահովագրության յուրաքանչյուր պորտֆելի համար մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը և կրած պահանջների գծով պարտավորությունը, բացահայտված են ստորև ներկայացված աղյուսակներում:

Առողջության ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ	2023				2022			
	Մնացոր-դային ծածկույթի պարտավոր ություններ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ			Մնացոր-դային ծածկույթի պարտավոր ություններ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ		
	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	109,338	175,880	12,828	298,046	72,067	173,859	16,716	262,642
Ապահովագրական հասույթ	(1,927,278)	-	-	(1,927,278)	(1,291,499)	-	-	(1,291,499)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	268,123	1,579,054	1,844	1,849,021	188,500	921,712	(3,888)	1,106,324
Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	*1,453,063*	-	*1,453,063*	-	*929,027*	-	*929,027*
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	*268,123*	-	-	*268,123*	*188,500*	-	-	*188,500*
Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	*125,991*	*1,844*	*127,835*	-	*(7,315)*	*(3,888)*	*(11,203)*
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք	(1,659,155)	1,579,054	1,844	(78,257)	(1,102,999)	921,712	(3,888)	(185,175)
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր	-	1,421	-	1,421	-	1,161	-	1,161
Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը	-	-	-	-	(226)	-	-	(226)
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(1,659,155)	1,580,475	1,844	(76,836)	(1,103,225)	922,873	(3,888)	(184,240)
Դրամական հոսքեր								
Ստացված ապահովագրական վճարներ	2,325,657	-	-	2,325,657	1,477,777	-	-	1,477,777
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	(1,458,000)	-	(1,458,000)	-	(920,836)	-	(920,836)
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր	(288,268)	-	-	(288,268)	(337,593)	-	-	(337,593)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	2,037,389	(1,458,000)	-	579,389	1,140,184	(920,836)	-	219,348
Այլ շարժեր	38,146	-	-	38,146	312	(16)	-	296
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	525,718	298,355	14,672	838,745	109,338	175,880	12,828	298,046

Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ	2023				2022			
	Մնացոր-դային ծածկույթի պարտավոր ություններ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ			Մնացոր-դային ծածկույթի պարտավոր ություններ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ		
	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	747,543	162,310	13,283	923,136	532,586	152,735	17,302	702,623
Ապահովագրական հասույթ	(2,415,286)	-	-	(2,415,286)	(1,851,720)	-	-	(1,851,720)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	657,098	1,599,010	(2,906)	2,253,202	460,941	1,058,050	(4,019)	1,514,972
Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	*1,580,363*	-	*1,580,363*	-	*1,065,340*	-	*1,065,340*
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	*657,098*	-	-	*657,098*	*460,941*	-	-	*460,941*
Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	*18,647*	*(2,906)*	*15,741*	-	*(7,290)*	*(4,019)*	*(11,309)*
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք	(1,758,188)	1,599,010	(2,906)	(162,084)	(1,390,779)	1,058,050	(4,019)	(336,748)
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր	-	*1,275*	-	*1,275*	-	*1,003*	-	*1,003*
Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը	*(640)*	-	-	*(640)*	*(720)*	-	-	*(720)*
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(1,758,828)	1,600,285	(2,906)	(161,449)	(1,391,499)	1,059,053	(4,019)	(336,465)
Դրամական հոսքեր								
Ստացված ապահովագրական վճարներ	2,473,683	-	-	2,473,683	2,028,481	-	-	2,028,481
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	(1,513,051)	-	(1,513,051)	-	(998,986)	-	(998,986)
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր	(689,090)	-	-	(689,090)	(419,461)	-	-	(419,461)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,784,593	(1,513,051)	-	271,542	1,609,020	(998,986)	-	610,034
Այլ շարժեր	(3,773)	(37,673)	-	(41,446)	(2,564)	(50,492)	-	(53,056)
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	769,535	211,871	10,377	991,783	747,543	162,310	13,283	923,136

Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ	2023				2022			
	Մնացոր-դային ծածկույթի պարտավորություններ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ			Մնացոր-դային ծածկույթի պարտավորություններ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ		
	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	144,013	72,441	4,346	220,800	7,302	55,519	4,219	67,040
Ապահովագրական հասույթ	(504,202)	-	-	(504,202)	(144,331)	-	-	(144,331)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	41,443	98,807	3,026	143,276	7,573	16,518	127	24,218
Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	*580*	-	*580*	-	*1,398*	-	*1,398*
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	*41,443*	-	-	*41,443*	*7,573*	-	-	*7,573*
Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	*98,227*	*3,026*	*101,253*	-	*15,120*	*127*	*15,247*
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք	(462,759)	98,807	3,026	(360,926)	(136,758)	16,518	127	(120,113)
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր	-	*767*	-	*767*	-	*1,802*	-	*1,802*
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(462,759)	99,574	3,026	(360,159)	(136,758)	18,320	127	(118,311)
Դրամական հոսքեր								
Ստացված ապահովագրական վճարներ	463,805	-	-	463,805	291,679	-	-	291,679
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	(550)	-	(550)	-	(1,398)	-	(1,398)
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր	(37,919)	-	-	(37,919)	(17,636)	-	-	(17,636)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	425,886	(550)	-	425,336	274,043	(1,398)	-	272,645
Այլ շարժեր	2,149	-	-	2,149	(574)	-	-	(574)
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,289	171,465	7,372	288,126	144,013	72,441	4,346	220,800

Օդանավերի ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ / ակտիվներ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ			Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ / ակտիվներ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ		
	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ/ (ակտիվներ) հունվարի 1-ի դրությամբ	(11,251)	2,030	223	(8,998)	-	-	-	-
Ապահովագրական հասույթ	(568,078)	-	-	(568,078)	(40,593)	-	-	(40,593)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	3,647	26,374	2,418	32,439	2,265	2,030	223	4,518
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	*3,647*	-	-	*3,647*	*2,265*	-	-	*2,265*
Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	*26,374*	*2,418*	*28,792*	-	*2,030*	*223*	*2,253*
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք	(564,431)	26,374	2,418	(535,639)	(38,328)	2,030	223	(36,075)
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(564,431)	26,374	2,418	(535,639)	(38,328)	2,030	223	(36,075)
Դրամական հոսքեր								
Ստացված ապահովագրական վճարներ	619,414	-	-	619,414	29,342	-	-	29,342
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր	(3,647)	-	-	(3,647)	(2,265)	-	-	(2,265)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	615,767	-	-	615,767	27,077	-	-	27,077
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ / (ակտիվներ) դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,085	28,404	2,641	71,130	(11,251)	2,030	223	(8,998)

Ապահովագրության պայմանագրերի այլ պորտֆելները, ներառյալ Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն, Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն, Փոխադրվող զույգի (բեռների) ապահովագրություն, Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն և Աջակցության ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ			Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ		
	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	95,167	104,872	6,279	206,318	70,917	79,755	6,126	156,798
Ապահովագրական հասույթ	(987,527)	-	-	(987,527)	(811,197)	-	-	(811,197)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	111,565	71,226	(3,272)	179,519	171,698	70,008	153	241,859
Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	*107,278*	-	*107,278*	-	*46,960*	-	*46,960*
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	*111,565*	-	-	*111,565*	*171,698*	-	-	*171,698*
Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	*(36,052)*	*(3,272)*	*(39,324)*	-	*23,048*	*153*	*23,201*
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք	(875,962)	71,226	(3,272)	(808,008)	(639,499)	70,008	153	(569,338)
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր	-	*1,365*	-	*1,365*	-	*991*	-	*991*
Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը	*(60)*	-	-	*(60)*	*205*	-	-	*205*
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(876,022)	72,591	(3,272)	(806,703)	(639,294)	70,999	153	(568,142)
Դրամական հոսքեր								
Ստացված ապահովագրական վճարներ	1,029,663	-	-	1,029,663	794,836	-	-	794,836
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	(114,612)	-	(114,612)	-	(48,977)	-	(48,977)
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր	(123,428)	-	-	(123,428)	(132,814)	-	-	(132,814)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	906,235	(114,612)	-	791,623	662,022	(48,977)	-	613,045
Այլ շարժեր	(2,353)	219	-	(2,134)	1,522	3,095	-	4,617
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ (ակտիվներ)/ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	123,027	63,070	3,007	189,104	95,167	104,872	6,279	206,318

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվի կամ պարտավորության փոխանցումը, որը ցույց է տալիս վերաապահովագրության յուրաքանչյուր պորտֆելի համար մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը և կրած պահանջների գծով վերաապահովագրողներից փոխհատուցվող գումարները, բացահայտված են ստորև ներկայացված աղյուսակներում:

Առողջության ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ	2023				2022			
	Մնացոր-դային ծածկույթի ակտիվ / (պարտա-վորություն)	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններում վերաապահովագրողի մաս			Մնացոր-դային ծածկույթի ակտիվ / (պարտա-վորություն)	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններում վերաապահովագրողի մաս		
	Առանց վնասի փոխհա-տուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի փոխհա-տուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ վերաապահովա-գրության պայմանագրերի գծով ակտիվ / (պարտավորություններ) հունվարի 1-ի դրությամբ	(6,491)	-	-	(6,491)	(1,258)	-	-	(1,258)
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(76,796)	-	-	(76,796)	(85,523)	-	-	(85,523)
Վերաապահովագրողից փոխհատուցվող գումարներ	6,574	20,113	-	26,687	(4,697)	-	-	(4,697)
Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ	-	*20,113*	-	*20,113*	-	-	-	-
Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն	*6,574*	-	-	*6,574*	*(4,697)*	-	-	*(4,697)*
Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ ծախս	(70,222)	20,113	-	(50,109)	(90,220)	-	-	(90,220)
Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը	143	-	-	143	2,305	-	-	2,305
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(70,079)	20,113	-	(49,966)	(87,915)	-	-	(87,915)
Դրամական հոսքեր								
Վճարված վերաապահովագրական վճարներ	67,901	-	-	67,901	78,077	-	-	78,077
Ստացված վերաապահովագրական հատուցումներ	-	(20,113)	-	(20,113)	-	-	-	-
Ստացված վերաապահովագրական միջնորդավճարներ	(4,148)	-	-	(4,148)	4,605	-	-	4,605
Ընդամենը դրամական հոսքեր	63,753	(20,113)	-	43,640	82,682	-	-	82,682
Զուտ վերաապահովա-գրության պայմանագրերի գծով ակտիվ / (պարտավորություններ) հունվարի 1-ի դրությամբ	(12,817)	-	-	(12,817)	(6,491)	-	-	(6,491)

Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններում վերաապահովագրողի մաս			Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններում վերաապահովագրողի մաս		
	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,899	36,683	2,201	40,783	3,711	36,641	2,784	43,136
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(82,293)	-	-	(82,293)	(9,831)	-	-	(9,831)
Վերաապահովագրողից փոխհատուցվող գումարներ	5,868	30,706	714	37,288	758	(1,147)	(583)	(972)
Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ	*5,868*	-	-	*5,868*	*758*	-	-	*758*
Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն	-	*30,706*	*714*	*31,420*	-	*(1,147)*	*(583)*	*(1,730)*
Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ ծախս	(76,425)	30,706	714	(45,005)	(9,073)	(1,147)	(583)	(10,803)
Վերաապահովագրության գծով տոկոսային եկամուտներ	-	*389*	-	*389*	-	*1,189*	-	*1,189*
Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը	*(392)*	-	-	*(392)*	*143*	-	-	*143*
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(76,817)	31,095	714	(45,008)	(8,930)	42	(583)	(9,471)
Դրամական հոսքեր								
Վճարված վերաապահովագրական վճարներ	82,927	-	-	82,927	11,941	-	-	11,941
Վճարված վերաապահովագրական միջնորդավճարներ	1,874	-	-	1,874	(4,823)	-	-	(4,823)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	84,801	-	-	84,801	7,118	-	-	7,118
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,883	67,778	2,915	80,576	1,899	36,683	2,201	40,783

Օդանավերի ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ / (պարտավորություն)	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս			Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ / (պարտավորություն)	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս		
	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվ / (պարտավորություններ) հունվարի 1-ի դրությամբ	(40,236)	2,017	121	(38,098)	-	-	-	-
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(555,658)	-	-	(555,658)	(39,878)	-	-	(39,878)
Վերաապահովագրողից փոխհատուցվող գումարներ	16,620	25,468	2,435	44,523	1,412	2,017	121	3,550
Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ	*16,620*	-	-	*16,620*	*1,412*	-	-	*1,412*
Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն	-	*25,468*	*2,435*	*27,903*	-	*2,017*	*121*	*2,138*
Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ ծախս	(539,038)	25,468	2,435	(511,135)	(38,466)	2,017	121	(36,328)
Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը	*9,600*	-	-	*9,600*	*4,475*	-	-	*4,475*
Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս	(529,438)	25,468	2,435	(501,535)	(33,991)	2,017	121	(31,853)
Դրամական հոսքեր								
Վճարված վերաապահովագրական վճարներ	460,078	-	-	460,078	-	-	-	-
Վճարված վերաապահովագրական միջնորդավճարներ	46,150	-	-	46,150	(6,245)	-	-	(6,245)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	506,228	-	-	506,228	(6,245)	-	-	(6,245)
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվ / (պարտավորություններ) դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(63,446)	27,485	2,556	(33,405)	(40,236)	2,017	121	(38,098)

Վերաապահովագրության պայմանագրերի այլ պորտֆելները, ներառյալ Դժբախտ պատահարներից ապահովագրության, Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրության, Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրության և Հրդեհից և բնական աղետներից վերաապահովագրության

Հազար ՀՀ դրամ	2023				2022			
	Մնացոր-դային ծածկույթի ակտիվ / (պարտա-վորություն)	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս			Մնացոր-դային ծածկույթի ակտիվ / (պարտա-վորություն)	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս		
	Առանց վնասի փոխհա-տուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի փոխհա-տուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ/(պարտավորություններ) հունվարի 1-ի դրությամբ	13,614	25,144	1,508	40,266	(15,487)	17,401	1,322	3,236
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(185,618)	-	-	(185,618)	(157,766)	-	-	(157,766)
Վերաապահովագրողից փոխհատուցվող գումարներ	(32,740)	47,607	(787)	14,080	(20,816)	14,451	186	(6,179)
Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր մեջ վերաապահո-վագրողի մասը	-	*56,006*	-	*56,006*	-	*6,763*	-	*6,763*
Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ	*(32,740)*	-	-	*(32,740)*	*(20,816)*	-	-	*(20,816)*
Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն	-	*(8,399)*	*(787)*	*(9,186)*	-	*7,688*	*186*	*7,874*
Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ եկամուտ/(ծախս)	(218,358)	47,607	(787)	(171,538)	(178,582)	14,451	186	(163,945)
Վերաապահովագրության գծով տոկոսային եկամուտներ	-	*14*	-	*14*	-	*55*	-	*55*
Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը	*38*	-	-	*38*	*383*	-	-	*383*
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(218,320)	47,621	(787)	(171,486)	(178,199)	14,506	186	(163,507)
Դրամական հոսքեր								
Վճարված վերաապահովագրական վճարներ	208,720	-	-	208,720	182,146	-	-	182,146
Ստացված վերաապահովագրական հատուցումներ	-	(49,523)	-	(49,523)	-	(6,763)	-	(6,763)
Վճարված վերաապահովագրական միջնորդավճարներ	28,151	-	-	28,151	25,154	-	-	25,154
Ընդամենը դրամական հոսքեր	236,871	(49,523)	-	187,348	207,300	(6,763)	-	200,537
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	32,165	23,242	721	56,128	13,614	25,144	1,508	40,266

12 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային տեխնիկա և այլ սարքավորումներ	Գույք	Փոխադրամի-ջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	39,237	11,233	57,632	8,549	8,606	125,257
Ավելացում	1,572	1,173	1,150	347	670	4,912
Օտարում	(2,873)	(431)	-	-	-	(3,304)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,936	11,975	58,782	8,896	9,276	126,865
Ավելացում	3,737	6,017	-	12,875	2,970	25,599
Վերաչափում	(408)	-	-	(384)	-	(792)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի Դրությամբ	41,265	17,992	58,782	21,387	12,246	151,672
Կուտակված մաշվածություն						
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	36,518	8,119	9,797	6,697	1,591	62,722
Մասհանումներ	3,696	513	7,288	627	1,141	13,265
Օտարում	(2,873)	(237)	-	-	-	(3,110)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,341	8,395	17,085	7,324	2,732	72,877
Մասհանումներ	2,346	1,097	7,390	1,387	1,386	13,606
Օտարում	(408)	-	-	(384)	-	(792)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,279	9,492	24,475	8,327	4,118	85,691
Հաշվեկշռային արժեք						
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	595	3,580	41,697	1,572	6,544	53,988
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,986	8,500	34,307	13,060	8,128	65,981

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 50,083 հազար դրամ (2022թ.՝ 48,086 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2023-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ (2022թ. նույնպես):

13 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք	
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	112,514
Ավելացում	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	112,514
Ավելացում	50,186
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	162,700
Կուտակված մաշվածություն	
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	28,346
Տարվա ծախս	22,883
Ճշգրտում	(194)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	51,035
Տարվա ծախս	24,514
Ճշգրտում	690
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	76,239
Հաշվեկշիռային արժեք	
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	61,479
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	86,461

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն (ծանոթագրություն 16):

14 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Դեբիտորական պարտքեր և այլ ստացվելիք գումարներ	8,102	6,537
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(6,279)	(2,229)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,823	4,308
Կանխավճարներ ծառայությունների մատուցման գծով	25,520	6,817
Այլ կանխավճարներ	2,837	2,319
Առհաշիվ տրված գումարներ	343	783
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	1,861	3,246
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	30,561	13,165
Ընդամենը այլ ակտիվներ	32,384	17,473

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	2,229	14,581
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	69,959	40,092
Զուտ դուրսգրում	(65,909)	(52,444)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,279	2,229

15 Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հետգնման համաձայնագրեր բանկերի հետ	4,448,496	6,135,000
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	4,448,496	6,135,000

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետգնման պայմանագրերով վարկերը ապահովված են 4,453,627 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 6,194,310 հազար ՀՀ դրամ) գումարով իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով (ծանոթագրություն 9):

16 Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	94,796	71,584
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ	94,796	71,584

Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն (ծանոթագրություն 13):

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	71,584	89,755
Ավելացում	50,186	-
Տոկոսի կուտակում	6,627	9,085
Վճարումներ	(34,291)	(27,062)
Ճշգրտում	690	(194)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ	94,796	71,584

17 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Վճարվելիք գումարներ	5,313	22,738
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	95	1,224
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	5,408	23,962
Ստացված կանխավճարներ	119,389	61,253
Արձակուրդի գծով պահուստ	49,716	45,745
Այլ պարտավորություններ	583	582
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	-	263
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	169,688	107,843
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	175,096	131,805

18 Կանոնադրական կապիտալ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմել է 1,500,000 հազար դրամ:

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության մասնակիցներն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2023		2022	
	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում, %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում, %
Արինս Գրուպ ՍՊԸ	1,425,525	95,035	-	-
Արդշինբանկ ՓԲԸ	74,475	4,965	48,000	4,965
Ռեզիոն ֆինանսական արդյունաբերական կորպորացիա ՓԲԸ	-	-	920,000	95,035
	1,500,000	100	968,000	100

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

2023թ. ընթացքում հայտարարվել և վճարվել են 400,000 հազար դրամ գումարով շահաբաժիններ: 2022թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել:

2023թ. Ընկերությունը ավելացրել է կանոնադրական կապիտալը 532,000 հազար դրամ գումարով (2022թ-ին համալրում տեղի չի ունեցել):

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Ընկերության տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության մայր ընկերությունն է «Արինս Գրուպ» ՍՊԸ-ն: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության մայր ընկերությունն էր «Ռեզիոն ֆինանսական արդյունաբերական կորպորացիա» ՓԲԸ-ն, որը փոփոխվել է 2023թ. փետրվարին: Ընկերության մայր ընկերության փոփոխության արդյունքում վերջնական վերահսկող կողմը չի փոխվել (ծանոթագրություն 31):

19 Ֆինանսական երաշխավորություններ

Ընկերությունը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ ապահովագրական գործակալներին՝ կապակցված կողմ հանդիսացող բանկից ստացված վարկերի մարումները երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն հաստատուն սահմանաչափեր և սովորաբար գործում են մինչև մեկ տարի ժամկետով:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը տրամադրել է 40,659 հազար դրամ գումարով երաշխավորություններ երրորդ կողմի վարկերի համար (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 27,829 հազար դրամ): Տրամադրված ֆինանսական երաշխավորությունների ապահովություն են հանդիսանում Ընկերության կապակցված կողմ հանդիսացող բանկում ներդրված ավանդները (ծանոթագրություն 8):

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են զրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում:

20 Ապահովագրական հասույթ և վերաապահովագրավճարների բաշխում

Հազար ՀՀ դրամ			2023
	Ապահովագրական հասույթ	Վերաապահովագրավճարների բաշխում	Զուտ ապահովագրական հասույթ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	238,133	(6,294)	231,839
Առողջության ապահովագրություն	1,927,278	(76,796)	1,850,482
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	132,480	(47,900)	84,580
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	313,319	(79,839)	233,480
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	213,016	(51,585)	161,431
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	2,415,286	-	2,415,286
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	504,202	(82,293)	421,909
Աջակցության ապահովագրություն	90,579	-	90,579
Օդանավերի ապահովագրություն	568,078	(555,658)	12,420
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,402,371	(900,365)	5,502,006

Հազար ՀՀ դրամ			2022
	Ապահովագրական հասույթ	Վերաապահովագրավճարների բաշխում	Զուտ ապահովագրական հասույթ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	228,959	(3,714)	225,245
Առողջության ապահովագրություն	1,291,499	(85,523)	1,205,976
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	88,981	(34,829)	54,152
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	220,674	(68,576)	152,098
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	205,697	(50,647)	155,050
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	1,851,720	-	1,851,720
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	144,331	(9,831)	134,500
Աջակցության ապահովագրություն	66,886	-	66,886
Օդանավերի ապահովագրություն	40,593	(39,878)	715
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,139,340	(292,998)	3,846,342

21 Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2023			
	Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր	Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	Կրած պահանջների գծով պարտավորության փոփոխություն	Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(5,604)	(5,994)	7,624	(3,974)
Առողջության ապահովագրություն	(1,453,063)	(268,123)	(127,835)	(1,849,021)
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(37,888)	(22,112)	11,954	(48,046)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(23,442)	(33,258)	(687)	(57,387)
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(27,821)	(9,464)	21,225	(16,060)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(1,580,363)	(657,098)	(15,741)	(2,253,202)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(580)	(41,443)	(101,253)	(143,276)
Աջակցության ապահովագրություն	(12,523)	(40,737)	(792)	(54,052)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	(3,647)	(28,792)	(32,439)
Ընդամենը ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	(3,141,284)	(1,081,876)	(234,297)	(4,457,457)

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր	Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	Կրած պահանջների գծով պարտավորության փոփոխություն	Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(18,283)	(44,210)	(2,217)	(64,710)
Առողջության ապահովագրություն	(929,027)	(188,500)	11,203	(1,106,324)
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(8,551)	(8,649)	(31,996)	(49,196)
Փոխադրվող զույքի (բեռների) ապահովագրություն	(9,502)	(31,408)	(5,080)	(45,990)
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(1,181)	(59,463)	11,977	(48,667)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(1,065,340)	(460,941)	11,309	(1,514,972)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(1,398)	(7,573)	(15,247)	(24,218)
Աջակցության ապահովագրություն	(9,443)	(27,968)	4,115	(33,296)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	(2,265)	(2,253)	(4,518)
Ընդամենը ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	(2,042,725)	(830,977)	(18,189)	(2,891,891)

22 Վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված / (վերաապահովագրողներին վճարված) գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2023			
	Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր մեջ վերաապահովագրողի մասը	Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ	Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն	Վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցված գումարներ
Առողջության ապահովագրություն	20,113	6,574	-	26,687
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	22,680	(2,551)	(3,632)	16,497
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	9,674	(31,958)	16	(22,268)
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	23,652	1,769	(5,570)	19,851
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	5,868	31,420	37,288
Օդանավերի ապահովագրություն	-	16,620	27,903	44,523
Ընդամենը վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված գումարներ	76,119	(3,678)	50,137	122,578

Հազար ՀՀ դրամ

	2022			
	Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր մեջ վերաապահովագրողի մասը	Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ	Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն	Վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցված / (վերաապահովագրողներին վճարված) գումարներ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	(2,289)	-	(2,289)
Առողջության ապահովագրություն	-	(4,697)	-	(4,697)
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	2,713	(3,872)	9,627	8,468
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	4,000	(17,319)	1,558	(11,761)
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	50	2,664	(3,311)	(597)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	758	(1,730)	(972)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	1,412	2,138	3,550
Ընդամենը վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված/ (վերաապահովագրող-ներին վճարված) գումարներ	6,763	(23,343)	8,282	(8,298)

23 Տոկոսային եկամուտ և ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Տոկոսային եկամուտ բանկերում ավանդներից	652	611
Տոկոսային եկամուտ արժեթղթերում ներդրումներից	785,412	829,841
Տոկոսային եկամուտ տրամադրված փոխառություններից	5,600	5,564
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	791,664	836,016

Բանկերի հետ հետգնման պայմանագրերի գծով տոկոսային ծախս	579,426	695,791
Վարձակալության գծով տոկոսային ծախս	6,627	9,085
Ընդամենը տոկոսային ծախս	586,053	704,876

24 Ֆինանսական ակտիվների (պարտքային կորուստների գծով ծախս)/ պարտքային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	2023	2022
Ներդրումներ արժեթղթերում	9	23,399	1,942
Այլ ակտիվներ	14	(69,959)	(40,092)
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվների պարտքային կորուստների ծախս		(46,560)	(38,150)

25 Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերից վերաապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ			2023
	Վերաապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներ	Զուտ փոխարժեքային եկամուտ/ (ծախս)	Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերից վերաապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտ/ (ծախսեր)
Առողջության ապահովագրություն	-	864	864
Փոխադրվող զույքի (բեռների) ապահովագրություն	9	-	9
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	5	38	43
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	389	(392)	(3)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	9,600	9,600
Ընդամենը	403	10,110	10,513

Հազար ՀՀ դրամ			2022
	Վերաապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներ	Զուտ փոխարժեքային եկամուտ/ (ծախս)	Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերից վերաապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտ/ (ծախսեր)
Առողջության ապահովագրություն	-	2,305	2,305
Փոխադրվող զույքի (բեռների) ապահովագրություն	3	(63)	(60)
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	52	446	498
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	1,189	143	1,332
Օդանավերի ապահովագրություն	-	4,475	4,475
Ընդամենը	1,244	7,306	8,550

26 Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերից ապահովագրության գծով ֆինանսական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023		
	Ապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներ	Զուտ փոխարժեքային եկամուտ	Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերից ապահովագրության գծով ֆինանսական ծախսեր
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(1,310)	-	(1,310)
Առողջության ապահովագրություն	(1,421)	-	(1,421)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(30)	3	(27)
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(18)	-	(18)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(1,275)	640	(635)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(767)	-	(767)
Աջակցության ապահովագրություն	(7)	57	50
Ընդամենը	(4,828)	700	(4,128)

Հազար ՀՀ դրամ	2022		
	Ապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներ	Զուտ փոխարժեքային ծախս	Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերից ապահովագրության գծով ֆինանսական ծախսեր
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(719)	-	(719)
Առողջության ապահովագրություն	(1,161)	226	(935)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(9)	(14)	(23)
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(196)	-	(196)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(1,003)	720	(283)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(1,802)	-	(1,802)
Աջակցության ապահովագրություն	(67)	(191)	(258)
Ընդամենը	(4,957)	741	(4,216)

27 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	147,432	147,852
Պարգևավճարներ և հավելյալ վճարներ	42,981	20,382
Արձակուրդային վճարներ	32,895	22,106
Այլ վճարներ	10,366	7,692
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	233,674	198,032

28 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Հաշվապահական հաշվառման ծրագրի սպասարկման ծախսեր	44,679	40,962
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	21,600	19,100
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	18,260	12,123
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների պահպանման ծախսեր	16,342	6,097
Ներկայացուցչական ծախսեր	7,152	2,682
Կարճաժամկետ վարձակալության գծով ծախսեր	5,019	1,698
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	5,607	4,776
Ֆինանսական հաշտարարի գծով ծախսեր	6,326	4,728
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	7,345	1,620
Գովազդ	2,563	1,205
Լիցենզիայի վճար	5,100	4,760
Այլ ծախսեր	3,679	3,756
Ընդամենը այլ ծախսեր	143,672	103,507

29 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	141,597	76,585
Հետաձգված հարկ	6,191	56,583
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	147,788	133,168

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման

բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով (2022թ.՝ 18%):

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2023	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2022	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	911,303		704,263	
Շահութահարկ	164,035	18	126,767	18
Զուտ չհարկվող ծախսեր/(եկամուտներ)	(16,247)	(2)	6,401	1
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	147,788	16	133,168	19

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ						2023
	2022	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավո-ր-ություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(92)	(86)	-	(178)	-	(178)
Ավանդներ բանկերում	(163)	(1)	-	(164)	-	(164)
Ներդրումային արժեթղթեր	150,368	(4,212)	(99,121)	47,035	47,035	-
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով ակտիվներ	(29,282)	16,262	-	(13,020)	-	(13,020)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(11,066)	(4,497)	-	(15,563)	-	(15,563)
Այլ ակտիվներ	(8,266)	1,573	-	(6,693)	-	(6,693)
Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	2,076	(17,954)	-	(15,878)	-	(15,878)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	12,885	4,497	-	17,382	17,382	-
Այլ պարտավորություններ	(27,498)	(1,773)	-	(29,271)	-	(29,271)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	88,962	(6,191)	(99,121)	(16,350)	64,417	(80,767)

Հազար ՀՀ դրամ	2021	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2022 Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավո-ր-ություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(96)	4	-	(92)	-	(92)
Ավանդներ բանկերում	(145)	(18)	-	(163)	-	(163)
Ներդրումային արժեթղթեր	78,584	(349)	72,133	150,368	150,368	-
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով ակտիվներ	(471)	(28,811)	-	(29,282)	-	(29,282)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(15,150)	4,084	-	(11,066)	-	(11,066)
Այլ ակտիվներ	(1,004)	(7,262)	-	(8,266)	-	(8,266)
Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	(9,706)	11,782	-	2,076	2,076	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	16,156	(3,271)		12,885	12,885	-
Այլ պարտավորություններ	5,244	(32,742)	-	(27,498)	-	(27,498)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	73,412	(56,583)	72,133	88,962	165,329	(76,367)

30 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկներում:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները՝ հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների մեկնաբանությունների վրա, որի հետ կապված պայմանական պարտավորություն չի ձևավորել:

Ընկերությանը հատուցումների գծով ներկայացված դատական հայցերի հետ կապված ձևավորված պահուստները ներառված են Ընկերության ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններում:

Ընկերությանը ներկայացվող մնացած դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Հետևաբար Ընկերության կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորումներ չեն կատարվել:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Այնուամենայնիվ, 2023թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող փոխադրամիջոցները ապահովագրված են: Քանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» ստանդարտի, կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Ընկերության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում «Արինս Գրուպ» ՍՊԸ-ի միակ մասնակից Կարեն Սաֆարյանը:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում:

Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մանրամասները հետևյալն են

Հազար ՀՀ դրամ	2023		2022	
	Մասնակիցներ և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ	Մասնակիցներ և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	13,238	-	35,984	-
Տարվա ընթացքում ավելացում	82,265,597	-	98,309,423	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(82,194,486)	-	(98,332,169)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	84,349	-	13,238	-

Հազար ՀՀ դրամ	2023		2022	
	Մասնակիցներ և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ	Մասնակիցներ և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ
Ավանդներ բանկերում				
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	34,212	-	21,194	-
Տարվա ընթացքում ավելացում	34,300	-	32,847	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(27,853)	-	(19,829)	-
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,659	-	34,212	-
Ապահովադիրներից ստացվելիք գումարներ				
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	103,206	493	61,063	627
Տարվա ընթացքում ավելացում	1,082,409	2,314	1,087,999	2,192
Տարվա ընթացքում նվազում	(1,084,142)	(2,191)	(1,045,856)	(2,326)
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	101,473	616	103,206	493
Վճարվելիք գումարներ ապահովագրության գծով				
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	40,851	-	21,443	-
Տարվա ընթացքում ավելացում	317,501	-	337,344	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(318,378)	-	(317,936)	-
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,974	-	40,851	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ				
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	6,135,000	-	7,173,054	-
Տարվա ընթացքում ավելացում	70,142,537	-	89,952,053	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(71,829,041)	-	(90,990,107)	-
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,448,496	-	6,135,000	-
Այլ գործարքներ				
Ֆինանսական երաշխավորություններ	40,659	-	27,829	-

Հազար ՀՀ դրամ	2023		2022	
	Մասնակիցներ և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ	Մասնակիցներ և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն				
Համախառն ապահովագրավճարներ	1,082,409	2,314	1,087,999	2,192
Համախառն հատուցումներ	(4,487)	(595)	(21,140)	(2,474)
Համախառն ձեռքբերման ծախսումներ	(264,954)	-	(333,937)	-
Տոկոսային եկամուտ բանկերում ավանդներից	343	-	611	-
Բանկերի հետ հետգնման պայմանագրերի գծով տոկոսային ծախս	(579,426)	-	(695,791)	-
Այլ ծախսեր	(1,494)	-	(1,698)	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	101,616	95,108
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	101,616	95,108

32 Իրական արժեքի չափումը

Ընկերության ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը չգնանշվող իրական արժեքով այլ համապարփակ արդյունքով չափվող արժեթղթերի համար:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին Ընկերության ղեկավարությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք պետք է վերագնահատվեն համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ, համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ընկերությունն անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ, որոշելու համար, թե հիմնավորված է արդյոք տվյալ փոփոխությունը:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված).

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

32.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ				31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	115,796	-	115,796	115,796
Ավանդներ բանկերում	-	47,894	-	47,894	49,566
Տրամադրված փոխառություններ	-	50,261	-	50,261	50,261
Այլ ակտիվներ	-	1,823	-	1,823	1,823
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	4,448,496	-	4,448,496	4,448,496
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	94,796	-	94,796	94,796
Այլ պարտավորություններ	-	5,408	-	5,408	5,408

Հազար ՀՀ դրամ					31 դեկտեմբերի 2022թ.
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	63,981	-	63,981	63,981
Ավանդներ բանկերում	-	40,910	-	40,910	43,118
Տրամադրված փոխառություններ	-	50,292	-	50,292	50,292
Այլ ակտիվներ	-	4,308	-	4,308	4,308
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	6,135,000	-	6,135,000	6,135,000
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	71,584	-	71,584	71,584
Այլ պարտավորություններ	-	23,962	-	23,962	23,962

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցպահանջ ավանդների և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ֆիքսված դրույքաչափով ֆինանսական գործիքներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է՝ համեմատելով դրանց առաջին անգամ ճանաչման պահի շուկայական տոկոսադրույքները համանման ֆինանսական գործիքների ընթացիկ շուկայական դրույքաչափերի հետ: Ֆիքսված տոկոսադրույքով ավանդների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գեղչված դրամական հոսքերի վրա՝ օգտագործելով նմանատիպ վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով պարտքերի համար դրամական շուկայի գերակշռող տոկոսադրույքները: Այդ գործիքների իրական արժեքը չի տարբերվում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դրանց հաշվեկշռային արժեքներից:

32.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված)	-	9,645,384	-	9,645,384
Ընդամենը	-	9,645,384	-	9,645,384

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված)	-	9,691,670	-	9,691,670
Ընդամենը	-	9,691,670	-	9,691,670

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

33 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Ընկերությունը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք ենթակա են հաշվանցման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
				Կապակցված գումարներ, որոնք չեն հաշվանցվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ		
	Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների / Պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Զուտ
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ (ծանոթ. 15)	4,448,496	-	4,448,496	(4,453,627)	-	(5,131)
	4,448,496	-	4,448,496	(4,453,627)	-	(5,131)

Հազար ՀՀ դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
				Կապակցված գումարներ, որոնք չեն հաշվանցվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ		
	Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների / Պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Զուտ
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ (ծանոթ. 15)	6,135,000	-	6,135,000	(6,194,310)	-	(59,310)
	6,135,000	-	6,135,000	(6,194,310)	-	(59,310)

34 Ժամկետայնության վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները՝ ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

Հազար ՀՀ դրամ							31 դեկտեմբերի 2023թ.
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրա-գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա-հանրա-գումար	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	115,796	-	115,796	-	-	-	115,796
Ավանդներ բանկերում	8,088	41,478	49,566	-	-	-	49,566
Ներդրումային արժեթղթեր	4,453,627	1,213,281	5,666,908	3,098,966	879,510	3,978,476	9,645,384
Տրամադրված փոխառություններ	-	50,261	50,261	-	-	-	50,261
Այլ ակտիվներ	1,823	-	1,823	-	-	-	1,823
	4,579,334	1,305,020	5,884,354	3,098,966	879,510	3,978,476	9,862,830
Պարտավորություններ							
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	4,448,496	-	4,448,496	-	-	-	4,448,496
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,268	26,601	28,869	41,732	24,195	65,927	94,796
Այլ պարտավորություններ	5,408	-	5,408	-	-	-	5,408
	4,456,172	26,601	4,482,773	41,732	24,195	65,927	4,548,700
Զուտ դիրք	123,162	1,278,419	1,401,581	3,057,234	855,315	3,912,549	5,314,130
Կուտակված ճեղքվածք	123,162	1,401,581		4,458,815	5,314,130		

Հազար ՀՀ դրամ

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրա-գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա-հանրա-գումար	Ընդամենը
							31 դեկտեմբերի 2022թ.
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,981	-	63,981	-	-	-	63,981
Ավանդներ բանկերում	1,361	41,757	43,118	-	-	-	43,118
Ներդրումային արժեթղթեր	6,194,310	10,360	6,204,670	2,906,023	580,977	3,487,000	9,691,670
Տրամադրված փոխառություններ	-	50,292	50,292	-	-	-	50,292
Այլ ակտիվներ	4,308	-	4,308	-	-	-	4,308
	6,263,960	102,409	6,366,369	2,906,023	580,977	3,487,000	9,853,369
Պարտավորություններ							
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	6,135,000	-	6,135,000	-	-	-	6,135,000
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,815	23,769	25,584	46,000	-	46,000	71,584
Այլ պարտավորություններ	23,962	-	23,962	-	-	-	23,962
	6,160,777	23,769	6,184,546	46,000	-	46,000	6,230,546
Զուտ դիրք	103,183	78,640	181,823	2,860,023	580,977	3,441,000	3,622,823
Կուտակված ճեղքվածք	103,183	181,823		3,041,846	3,622,823		

35 Ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկի կառավարում

Ընկերության Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ռիսկերի բազմազանությունը և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Հետևաբար, Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկի և եկամտաբերության միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության ֆինանսական գործունեության վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունը:

Ռիսկի կարևորագույն տեսակներն են են ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկերը: Վերջինս ներառում է պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Ընկերության կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Տնօրինությունը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Ընկերության Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

35.1 Ապահովագրական ռիսկ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով Ընկերության հիմնական ռիսկն այն է, որ փաստացի պահանջները և հատուցումները կամ դրանց հետ կապված ժամկետները տարբերվեն սպասված արդյունքներից: Վերոհիշյալը կապված է պահանջների հաճախականության, դրանց խստության մակարդակի, փաստացի վճարված հատուցումների և երկարաժամկետ պահանջների հետագա զարգացման հետ: Այդ պատճառով, Ընկերության նպատակն է ապահովել բավարար պահուստներ այդ պարտավորությունները ծածկելու համար:

Վերը նշված ռիսկի մակարդակը զսպվում է՝ բազմազանեցնելով ապահովագրության պայմանագրերի լայն պորտֆելը: Ռիսկերի փոփոխականությունը նվազեցվում է նաև անդերռայթինգի քաղաքականության պատշաճ ընտրության և իրականացման միջոցով, ինչպես նաև վերաապահովագրության պայմանագրերի կիրառմամբ:

Ռիսկերի զսպման քաղաքականության շրջանակներում Ընկերությունը իրականացնում է ինչպես ֆակուլտատիվ, այնպես էլ օբլիգատոր վերաապահովագրություն: Վերաապահովագրությունը իրականացվում է համամասնական սկզբունքով: Համամասնական վերաապահովագրության հիմնական մասը կազմում է քվոտային վերաապահովագրությունը, որն իրականացվում է Ընկերության գործունեության որոշ դասերի գծով ռիսկի ընդհանուր ենթարկվածությունը նվազեցնելու նպատակով:

Վերաապահովագրողներից վերականգնվող գումարները գնահատվում են ըստ չկարգավորված պահանջների պահուստի և համապատասխանում են վերաապահովագրության պայմանագրերին: Չնայած նրան, որ Ընկերությունն ունի վերաապահովագրության պայմանագրեր, այն չի ազատվում ապահովադիրների նկատմամբ ուղղակի պարտավորություններից և հետևաբար փոխանցված ապահովագրության հետ կապված գոյություն ունի նաև պարտքային ռիսկ, կապված վերաապահովագրողի կողմից վերաապահովագրության պայմանագրերով ստանձնած պարտականությունների չկատարման հետ: Ընկերության կողմից վերաապահովագրության ձեռքբերումը այնպես է բազմազանեցված, որպեսզի Ընկերությունը կախված չլինի մեկ վերաապահովագրողից, իսկ Ընկերության գործառնությունները կախված չլինեն վերաապահովագրության մեկ պայմանագրից:

35.1.1 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրեր

Բացի արդեն նշված ռիսկերի զսպման վերոնշյալ քաղաքականությունից, ռիսկին ենթարկվածությունը նվազեցնելու համար Ընկերությունը կիրառում է նաև պահանջների

մանրամասն ուսումնասիրման քաղաքականություն, գնահատելու համար բոլոր նոր և գործող պահանջները, պարբերաբար դիտարկում է պահանջների կարգավորման ընթացակարգերը և հաճախ ուսումնասիրություններ է իրականացնում բացահայտելու համար հնարավոր կեղծ հայտերը: Բացի այդ, Ընկերությունը կիրառում է պահանջների ակտիվ կառավարման և արագ կարգավորման քաղաքականություն, նվազեցնելու համար ապագա անկանխատեսելի զարգացումների հնարավոր բացասական ազդեցությունը Ընկերության վրա: Գնաճի ռիսկը զսպվում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները գնահատելիս գնաճը հաշվի առնելով:

Անդերռայթինգի և վերաապահովագրության ռազմավարությունների օգտագործման նպատակն է նվազեցնել Ընկերության ենթարկվածությունը ռիսկից՝ հիմնվելով Ընկերության ղեկավարության կողմից որոշված ռիսկի ընդունելի չափերի վրա: Սրա հիմնական նպատակն է հանդիսանում մեկ դեպքի ազդեցությունը սահմանափակել բաժնետիրական կապիտալի 10%-ի չափով՝ հաշվի առնելով վերաապահովագրությունը: Խորհուրդը կարող է ավելացնել կամ նվազեցնել ընդունելի սահմանաչափերը՝ կախված շուկայական պայմաններից և այլ գործոններից:

Հիմնական ենթադրություններ

Ընկերության պարտավորությունների գնահատման հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը այն է, թե արդյո՞ք Ընկերության ապագա պահանջների զարգացումը նման կլինի անցյալ պահանջների զարգացումների փորձին: Դրանք ներառում են ենթադրություններ, կապված պահանջների գծով միջին ծախսի, պահանջների կարգավորման ծախսերի, սպասվող վնասաբերության ցուցանիշների և յուրաքանչյուր տարում պատահարների գծով պահանջների քանակի հետ: Օգտագործվում են լրացուցիչ որակական դատողություններ՝ գնահատելու համար, թե որ տենդենցները կիրառելի չեն ապագայի համար, օրինակ՝ հատուկենտ դեպքեր, փոփոխություններ շուկայական պայմաններում, ինչպես օրինակ՝ հանրության վերաբերմունքի փոփոխությունը պահանջների ներկայացման հանդեպ, տնտեսական իրավիճակի փոփոխությունը, ինչպես նաև ներքին գործոններ, ինչպիսիք են պորտֆելի կառուցվածքը, պոլիսների պայմանները, պահանջների կարգավորման ընթացակարգերը:

Հետագա դատողությունները օգտագործվում են որոշելու համար, թե որքանով կարող են արտաքին գործոնները, ինչպիսիք են դատական վճիռները, օրենսդրական դաշտը, ազդել գնահատումների վրա:

Ենթադրությունների վստահելիության վրա ազդող այլ կարևոր հանգամանքները ներառում են տոկոսադրույքները, վճարման ժամկետների երկարաձգումները և փոփոխությունները արտարժույթի փոխարժեքներում:

Այնուամենայնիվ, կապված ՀՀ-ում համեմատաբար նոր ապահովագրական շուկայի հետ, դժվար է կանխատեսել որևէ պահանջի հավանական արդյունքը և ներկայացված պահանջների վերջնական արժեքը: Վնասի վերջնական արժեքի վրա ազդող գործոններից շատերի ազդեցությունը դժվար է որոշել: Այդ պատճառով, Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է վիճակագրական տվյալները, շուկայական փոփոխությունները և այլ գործոններ, պահուստների ավելի զգուշավոր գնահատման համար:

Զգայունության վերլուծություն

Ապահովագրական պահանջների պահուստները զգայուն են վերոնշյալ հիմնական ենթադրությունների նկատմամբ: Որոշ ենթադրությունների համար հնարավոր չի եղել որոշել քանակական զգայունությունը, ինչպիսիք են օրենսդրական փոփոխությունները կամ գնահատման գործընթացում անորոշությունները:

Ստորև ներկայացված վերլուծությունը իրականացված է հիմնական ենթադրություններում հնարավոր փոփոխությունների համար, այլ ենթադրությունները անփոփոխ լինելու պայմաններում, և ցույց է տալիս ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա: Ենթադրությունների փոխկապակցվածությունը զգալի ազդեցություն ունի պահանջների գծով պարտավորությունների վերջնական արժեքը որոշելու վրա, բայց ենթադրությունների

փոփոխությունների ազդեցությունը ցույց տալու համար, ենթադրությունները փոփոխվում են անհատական հիմքով: Պետք է նշել, որ այս ենթադրությունների փոփոխությունները զծային չեն:

Հազար ՀՀ դրամ			2023
		Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	
	Փոփոխություն ենթադրություն-ներում, %	Համախառն վերաապահո-վագրությունից	Զուտ վերաապահո-վագրությունից
Սպասվող վնասաբերության ցուցանիշ	+5	(15,276)	(10,746)
	-5	20,103	13,333
Մակրոտնտեսական ցուցանիշների փոփոխության ազդեցություն	+1	(8,522)	(7,402)
	-1	8,522	7,402

Հազար ՀՀ դրամ			2022
		Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	
	Փոփոխություն ենթադրություն-ներում, %	Համախառն վերաապահո-վագրությունից	Զուտ վերաապահո-վագրությունից
Սպասվող վնասաբերության ցուցանիշ	+5	(11,767)	(8,177)
	-5	11,770	8,181
Մակրոտնտեսական ցուցանիշների փոփոխության ազդեցություն	+1	(6,142)	(5,503)
	-1	6,142	5,503

Պահանջների զարգացման աղյուսակ

ՖՀՄՍ 17-ի պահանջներին համապատասխան, հատուցումների պահուստներ ձևավորելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում ապագա իրադարձությունների հավանականությունը և մեծությունը, որոնք կլինեն սպասվածից ավելի անբարենպաստ, ինչը արտացոլվում է ռիսկի ճշգրտման մեջ: Ընդհանուր առմամբ, պահանջի կարգավորման վերջնական արժեքի հետ կապված անորոշությունն ամենամեծն է, երբ պահանջը գտնվում է զարգացման վաղ փուլերում: Պահանջների զարգացմանը զուգընթաց, պահանջի վերջնական արժեքը դառնում է ավելի որոշակի:

Ընկերությունը չի բացահայտել նախկինում չհրապարակված տեղեկատվություն պահանջների զարգացման վերաբերյալ, որոնք տեղի են ունեցել տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հինգ տարի ավելի վաղ, երբ նա առաջին անգամ կիրառել է ՖՀՄՍ 17-ը:

Կրած պահանջների գծով համախառն պարտավորությունները 2023թ. համար զարգացել են հետևյալ կերպ:

Հազար ՀՀ դրամ	2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական						
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	1,740,917	1,532,380	2,144,488	2,146,887	3,337,632	10,902,304
Մեկ տարի անց	1,776,397	1,692,009	2,234,251	2,165,976	-	7,868,633
Երկու տարի անց	2,060,521	1,668,185	2,192,111	-	-	5,920,817
Երեք տարի անց	1,856,419	1,672,782	-	-	-	3,529,201
Չորս տարի անց	1,843,570	-	-	-	-	1,843,570
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	1,843,570	1,672,782	2,192,111	2,165,976	3,337,632	11,212,071
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ						
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	(1,331,700)	(1,277,958)	(1,835,492)	(1,661,680)	(2,634,620)	(8,741,450)
Մեկ տարի անց	(1,746,396)	(1,651,636)	(2,151,173)	(2,057,709)	-	(7,606,914)
Երկու տարի անց	(1,781,797)	(1,658,518)	(2,174,980)	-	-	(5,615,295)
Երեք տարի անց	(1,783,129)	(1,667,788)	-	-	-	(3,450,917)
Չորս տարի անց	(1,786,585)	-	-	-	-	(1,786,585)
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	(1,786,585)	(1,667,788)	(2,174,980)	(2,057,709)	(2,634,620)	(10,321,682)
Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորություններ ըստ հաշվեկշռի	56,985	4,994	17,131	108,267	703,012	890,389

Զուտ ապահովագրական պարտավորությունները 2023թ. համար հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ	1,720,587	1,478,196	2,009,529	1,888,073	2,982,811	10,079,196
Մեկ տարի անց	1,594,644	1,433,897	2,094,555	2,135,444	-	7,258,540
Երկու տարի անց	2,034,718	1,431,243	2,064,559	-	-	5,530,520
Երեք տարի անց	2,056,708	1,436,182	-	-	-	3,492,890
Չորս տարի անց	2,031,254	-	-	-	-	2,031,254
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	2,031,254	1,436,182	2,064,559	2,135,444	2,982,811	10,650,250
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ						
Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ	(1,311,370)	(1,223,774)	(1,729,140)	(1,655,406)	(2,568,383)	(8,488,073)
Մեկ տարի անց	(1,564,643)	(1,397,262)	(2,020,110)	(2,041,552)	-	(7,023,567)
Երկու տարի անց	(1,781,797)	(1,422,581)	(2,049,702)	-	-	(5,254,080)
Երեք տարի անց	(1,788,914)	(1,431,851)	-	-	-	(3,220,765)
Չորս տարի անց	(1,786,586)	-	-	-	-	(1,786,586)
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	(1,786,586)	(1,431,851)	(2,049,702)	(2,041,552)	(2,568,383)	(9,878,074)
Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորություններ ըստ հաշվեկշռի	244,668	4,331	14,857	93,892	414,428	772,176

35.2 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի, ակտիվ դիրքով թողարկված ապահովագրության պայմանագրի կամ պահվող վերաապահովագրության պայմանագրի մի կողմը կարող է կորուստներ պատճառել մյուս կողմին՝ պարտավորությունները չկատարելու հետևանքով:

Ընկերության պարտքային ռիսկի ենթարկվածությունը մեղմելու համար գործում են հետևյալ քաղաքականությունները և ընթացակարգերը:

Ընկերությունն ունի պարտքային ռիսկի քաղաքականություն, որը գնահատում և սահմանում է, թե որն է համարվում Ընկերության համար պարտքային ռիսկ: Քաղաքականության հետ համապատասխանությունը վերահսկվում է, և բացահայտումների և խախտումների մասին զեկուցվում է Ընկերության ղեկավարությանը: Քաղաքականությունը կանոնավոր կերպով վերանայվում է ռիսկային միջավայրի փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտքային ռիսկը վերահսկվում է Ընկերության ներդրումային թիմի կողմից: Նրանց պարտականությունն է վերանայել և կառավարել պարտքային ռիսկը, ներառյալ բնապահպանական ռիսկը բոլոր գործընկերների համար: Ընկերությունը կառավարում և վերահսկում է պարտքային ռիսկը՝ սահմանելով ռիսկի սահմանաչափեր, որոնք նա պատրաստ է ընդունել առանձին գործընկերների համար և ըստ

աշխարհագրական և արդյունաբերական կենտրոնացման, և վերահսկելով ռիսկերը՝ համաձայն այդ սահմանաչափերի: Ընկերության քաղաքականությունն է ներդրումներ կատարել բարձրորակ ֆինանսական գործիքներում, որոնք ունեն պարտազանցման ցածր ռիսկ: Պարտքային ռիսկի զգալի աճի դեպքում քաղաքականությունը թելադրում է, որ գործիքը պետք է վաճառվի, իսկ հասույթը վերաներդրվի բարձրորակ գործիքներում:

Վերաապահովագրությունը կատարվում է այն գործընկերների հետ, որոնք ունեն բարձր վարկային վարկանիշ և ռիսկերի կենտրոնացումը մեղմվում է հետևելով գործընկերների առավելագույն սահմանաչափերի սահմանման քաղաքականությանը, որը ամեն տարի սահմանվում է խորհրդի կողմից և ենթակա է կանոնավոր վերանայման: Վերաապահովագրողների վարկունակությունը դիտարկվում է տարեկան կտրվածքով՝ վերանայելով նրանց ֆինանսական կայունությունը մինչև որևէ պայմանագրի ավարտը:

Հաճախորդների՝ ապահովագրավճարների չվճարման արդյունքում առաջացած մնացորդների պարտքային ռիսկը պահպանվում է միայն պայմանագրում նշված արտոնյալ ժամանակահատվածի ընթացքում: Միջնորդներին վճարվող միջնորդավճարները հաշվանցվում են ստացվելիք գումարների հետ՝ պարտազանցման ռիսկը նվազեցնելու համար:

35.2.1 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություններ

Ընկերությունը շարունակաբար վերահսկում է այն ակտիվները, որոնք ենթակա են ակնկալվող պարտքային կորուստների: Որոշելու համար, արդյոք գործիքը կամ գործիքների պորտֆելը ենթակա է 12-ամսյա ԱՊԿ-ի թե գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ԱՊԿ-ի, Ընկերությունը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ընկերությունը համարում է, որ պարտքային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Ընկերությունը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, պարտքային առումով արժեզրկված՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են: Ընկերությունը կարող է նաև գործիքը համարել պարտազանցված, երբ ներքին կամ արտաքին տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ Ընկերությունը դժվար թե ստանա չմարված պայմանագրային գումարները ամբողջությամբ: Նման դեպքերում Ընկերությունը ճանաչում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ԱՊԿ:

Ընկերությունը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր պարտազանցման հավանականությունը 12-ամսյա ԱՊԿ հաշվարկելու նպատակով: Համաձայն ներդրումային քաղաքականության՝ ձեռք բերված նոր գործիքների համար պարտազանցման հավանականությունը սովորաբար որոշվում է որպես նվազագույն, իսկ պարտազանցման դեպքում ակնկալվող վնասի գործակիցը ենթադրվում է 100%: Հազվագյուտ դեպքերում, երբ պահանջվում է հաշվարկել գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ԱՊԿ, պարտազանցման հավանականությունը գնահատվում է տնտեսական սցենարների հիման վրա:

Տարվա ընթացքում ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի կամ պարտազանցման էական աճ չի գրանցվել: Ոչ մի գրավ չի պահվում որպես երաշխիք որևէ ժամկետանց կամ արժեզրկված ակտիվների դիմաց:

35.2.2 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը տրամադրում է տեղեկատվություն Ընկերության պարտքային ռիսկի չափի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ դասակարգելով ակտիվները համաձայն գործընկեր կողմի վարկանիշների՝ ըստ միջազգային վարկանշային գործակալությունների:

Հազար ՀՀ դրամ	Վարկանշված	Չվարկանշված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	111,136	4,660	115,796
Ավանդներ բանկերում	49,566	-	49,566
Ներդրումային արժեթղթեր	9,645,384	-	9,645,384
Տրամադրված փոխառություններ	-	50,261	50,261
Այլ ակտիվներ	-	1,823	1,823
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,806,086	56,744	9,862,830

Հազար ՀՀ դրամ	Վարկանշված	Չվարկանշված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	59,498	4,483	63,981
Ավանդներ բանկերում	43,118	-	43,118
Ներդրումային արժեթղթեր	9,691,670	-	9,691,670
Տրամադրված փոխառություններ	-	50,292	50,292
Այլ ակտիվներ	-	4,308	4,308
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,794,286	59,083	9,853,369

35.2.3 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Ընկերությունն ունի պարտքային ռիսկի քաղաքականություն, որը գնահատում և սահմանում է, թե որն է համարվում Ընկերության համար պարտքային ռիսկ: Քաղաքականությունը կանոնավոր կերպով վերանայվում է ռիսկային միջավայրի փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Վերաապահովագրությունն օգտագործվում է ապահովագրական ռիսկը կառավարելու նպատակով: Այնուամենայնիվ, սա չի ազատում Ընկերությանը իր հիմնական ապահովագրային պարտավորությունից: Եթե վերաապահովագրողը որևէ պատճառով չի կատարում պահանջի վճարում, ապա Ընկերությունը պարտավորվում է վճարել ապահովադիրին: Վերաապահովագրությունը կատարվում է այն գործընկեր կողմերի հետ, որոնք ունեն դրական վարկային գնահատական, իսկ ռիսկի սահմանաչափից հնարավոր է խուսափել, հետևելով գործընկեր կողմերի սահմանափակումներին վերաբերող քաղաքականության ուղեցույցին, որը սահմանվում է ամեն տարի Խորհրդի կողմից և ենթակա է կանոնավոր վերանայման: Վերաապահովագրողների վարկունակությունը հաշվի է առնվում տարեկան կտրվածքով վերանայելով ֆինանսական կայունությունը՝ պայմանագիրը վերջնական տեսքի բերելուց առաջ:

35.3 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է 3 տեսակի ռիսկ՝ տոկոսադրույքի ռիսկ, արտարժույթի ռիսկ և գնային ռիսկ:

Ընկերության շուկայական ռիսկի քաղաքականությունը սահմանում է, թե ինչպես կարելի է գնահատել և որոշել, թե որն է շուկայական ռիսկ Ընկերության համար: Քաղաքականության հետ համապատասխանությունը վերահսկվում է, և ռիսկերի ու խախտումների մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է Ընկերության ռիսկերի կոմիտեին: Քաղաքականությունը պարբերաբար վերանայվում է համապատասխանության և ռիսկային միջավայրի փոփոխության տեսանկյունից:

Ակտիվների բաշխման և պորտֆելի սահմանաչափի կառուցվածքի համար հաստատվում են ուղեցույցեր՝ ապահովելու համար, որ ակտիվները ծածկում են ապահովադիրների հատուկ պարտավորությունները, և որ ակտիվներն ապահովում են Ընկերության պայմանագրային պահանջները բավարարելու համար անհրաժեշտ եկամուտն ու օգուտները:

35.3.1 Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների, ապահովագրության պայմանագրերի կամ վերաապահովագրության պայմանագրերի ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական արժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ֆինանսական ակտիվների և ապահովագրության պայմանագրերի միջև ուղղակի պայմանագրային կապ չկա: Այնուամենայնիվ, Ընկերության տոկոսադրույքի ռիսկի քաղաքականությունը պահանջում է, որ զուտ տոկոսադրույքի ռիսկի չափը կառավարվի՝ պահպանելով ֆիքսված և փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքների համապատասխան համադրություն՝ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններն ապահովելու համար: Քաղաքականությունը նաև պահանջում է, որ կառավարվեն տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների մարման ժամկետները.

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ			31 դեկտեմբերի 2023
Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	-	(211,219)
ՀՀ դրամ	-1	-	221,899

Հազար ՀՀ դրամ			31 դեկտեմբերի 2022
Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	-	(255,719)
ՀՀ դրամ	-1	-	276,674

35.3.2 Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների, ապահովագրության գծով ակտիվների և պարտավորությունների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրինությունը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժութային դիրքերի համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ: Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2022թ.	
Արտարժույթ	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Ազատ փոխարկելի արժույթ	+10	(3,322)	+10	(3,788)
	-10	3,322	-10	3,788

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	115,615	181	115,796
Ավանդներ բանկերում	49,566	-	49,566
Ներդրումային արժեթղթեր	9,645,384	-	9,645,384
Տրամադրված փոխառություններ	50,261	-	50,261
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	5,376	-	5,376
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	138,377	-	138,377
Այլ ակտիվներ	1,823	-	1,823
	10,006,402	181	10,006,582

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Պարտավորություններ			
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	2,384,264	-	2,384,264
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	14,490	33,405	47,895
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	4,448,496	-	4,448,496
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	94,796	-	94,796
Այլ պարտավորություններ	5,408	-	5,408
Ընդամենը	6,947,454	33,405	6,980,859
Զուտ դիրք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,058,948	(33,224)	3,025,724
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	9,953,602	176	9,953,778
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	7,895,739	38,058	7,933,797
Զուտ դիրք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,057,863	(37,882)	2,019,981

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

35.3.3 Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը ֆինանսական գործիքների կամ ապահովագրության այմանագրերի գծով ակտիվների և/կամ պարտավորությունների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական արժեքների փոփոխության արդյունքում (բացառությամբ նրանց, որոնք առաջացել են տոկոսադրույքի կամ արտարժույթի ռիսկերի հետևանքով)՝ անկախ նրանից՝ այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ պայմանագրին հատուկ գործոններով, թե շուկայում վաճառվող բոլոր նմանատիպ պայմանագրերի կամ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Ընկերության գնային ռիսկի ենթարկվածությունը վերաբերում է այն ֆինանսական ակտիվներին և ֆինանսական պարտավորություններին, որոնց արժեքը կտատանվի շուկայական արժեքների փոփոխության արդյունքում: Ընկերությունը որևէ մասնակցային պայմանագրեր չունի: Հետևաբար, ապահովագրության կամ վերաապահովագրության պայմանագրեր, որոնք ենթարկվում են գնային ռիսկի, առկա չեն:

Ընկերության քաղաքականությունը գնային ռիսկերի հետ կապված պահանջում է կառավարել այդ ռիսկերը՝ սահմանելով և վերահսկելով ներդրումային նպատակներն ու սահմանները,

դիվերսիֆիկացման պլանները ու անհատական և ընդհանուր բաժնային գործիքների սահմանափակումները:

Ընկերությունը չունի գնային ռիսկի էական կենտրոնացում:

35.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Ընկեերությունը կարող է ներգրավվել ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ և կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Ընկերությունը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Ընկերության հետ մասնավորապես:

Ընկերության իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Ընկերությունը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Ընկերությունն օգտվել է ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր»-ի 132 հոդվածի բ կետի i. մասից՝ ՖՀՄՍ 7-ի 39-րդ պարագրաֆի «ա» կետով պահանջվող մարման վերլուծության փոխարեն բացահայտելով տեղեկատվություն ճանաչված ապահովագրական և վերաապահովագրական պարտավորություններից առաջացող զուտ դրամական արտահոսքերի գնահատված ժամկետների վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման շրջանակում գնահատված մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունները դուրս են մնացել այս վերլուծությունից:

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մինչև 1 տարի	1-ից 2 տարի	2 տարի և ավել	Ընդամենը	Ընդամենը հաշվեկշռային
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ					
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	6,200	447	-	6,647	6,607
Առողջության ապահովագրություն	301,485	12,667	-	314,152	313,027
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	31,249	-	-	31,249	31,249
Փոխադրվող զույքի (բեռների) ապահովագրություն	18,706	200	-	18,906	18,888
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	3,345	26	-	3,371	3,369
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	204,756	19,197	-	223,953	222,248
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	161,804	18,695	-	180,499	178,837
Աջակցության ապահովագրություն	5,215	822	-	6,037	5,964
Օդանավերի ապահովագրություն	31,045	-	-	31,045	31,045
Ընդամենը	763,805	52,054	-	815,859	811,234
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ					
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	11,144	-	-	11,144	11,144
Փոխադրվող զույքի (բեռների) ապահովագրություն	11,869	57	-	11,926	11,921
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	892	7	-	899	898
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	63,959	7,391	-	71,350	70,693
Օդանավերի ապահովագրություն	30,041	-	-	30,041	30,041
Ընդամենը	117,905	7,455	-	125,360	124,697

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.				
	Մինչև 1 տարի	1-ից 2 տարի	2 տարի և ավել	Ընդամենը	Ընդամենը հաշվեկշռային
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ					
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	732	13,499	-	14,231	12,921
Առողջության ապահովագրություն	175,494	14,635	-	190,129	188,708
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	49,996	-	-	49,996	49,996
Փոխադրվող զույքի (բեռների) ապահովագրություն	18,439	309	-	18,748	18,718
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	24,408	186	-	24,594	24,576
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	163,732	13,137	-	176,869	175,593
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	69,648	7,906	-	77,554	76,787
Աջակցության ապահովագրություն	4,877	70	-	4,947	4,940
Օդանավերի ապահովագրություն	2,253	-	-	2,253	2,253
Ընդամենը	509,579	49,742	-	559,321	554,492
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ					
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	14,776	-	-	14,776	14,776
Փոխադրվող զույքի (բեռների) ապահովագրություն	5,330	92	-	5,422	5,413
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	6,419	49	-	6,468	6,463
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	35,269	4,004	-	39,273	38,884
Օդանավերի ապահովագրություն	2,138	-	-	2,138	2,138
Ընդամենը	63,932	4,145	-	68,077	67,674

35.5 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Ընկերության ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների

հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ ապահովագրական, պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Ընկերության նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմում:

Ընկերության ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Ընկերության ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Հաշվետվությունները ներկայացվում են Խորհրդին:

36 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Ընկերության պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ	Վարձավճաներ	Ստացված վարկեր(ներառյալ հետգնման պայմանագրեր)	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	89,755	7,173,054	7,262,809
Վճարումներ	(27,062)	(90,990,108)	(91,017,170)
Ստացված գումար	-	89,256,263	89,256,263
Ճշգրտում	(194)	-	(194)
Տոկոսի հաշվեգրում	9,085	695,791	704,876
Հաշվեկշռային արժեք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	71,584	6,135,000	6,206,584

Հազար ՀՀ դրամ	Վարձավճաներ	Ստացված վարկեր(ներառյալ հետգնման պայմանագրեր)	Ընդամենը
Վճարումներ	(34,291)	(71,829,040)	(71,863,331)
Ստացված գումար	-	69,563,110	69,563,110
Ավելացում	50,186	-	50,186
Ճշգրտում	690	-	690
Տոկոսի հաշվեգրում	6,627	579,426	586,053
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	94,796	4,448,496	4,543,292

37 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է՝ օգտագործելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին և որ Ընկերությունը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

Ապահովագրական ընկերության համար կապիտալի համարժեքության նորմատիվը հաշվարկվում է ընդհանուր կապիտալի և պահանջվող կապիտալի մեծության հարաբերությամբ:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Պահանջվող կապիտալի մեծությունը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և պահանջվող կապիտալի մեծության հանրագումարի միջև սահմանային հարաբերակցությունը սահմանվում է 100%:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալը, պահանջվող կապիտալի մեծությունը և կապիտալի համարժեքության դրույքաչափի հաշվարկը՝ համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտի չենթարկված 31 դեկտեմբերի 2023թ.	Աուդիտի չենթարկված 31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հիմնական կապիտալ	3,116,172	2,563,944
Լրացուցիչ կապիտալ	105,367	(286,960)
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	3,221,539	2,276,984
Պահանջվող կապիտալի մեծություն	2,408,449	1,962,850
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	134%	116%

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվում է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 1,500,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով: